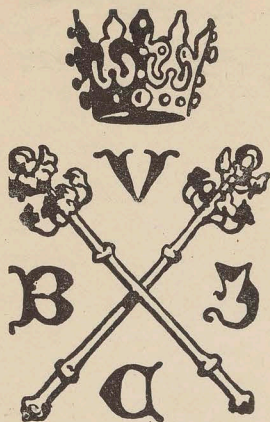

I a 2

G

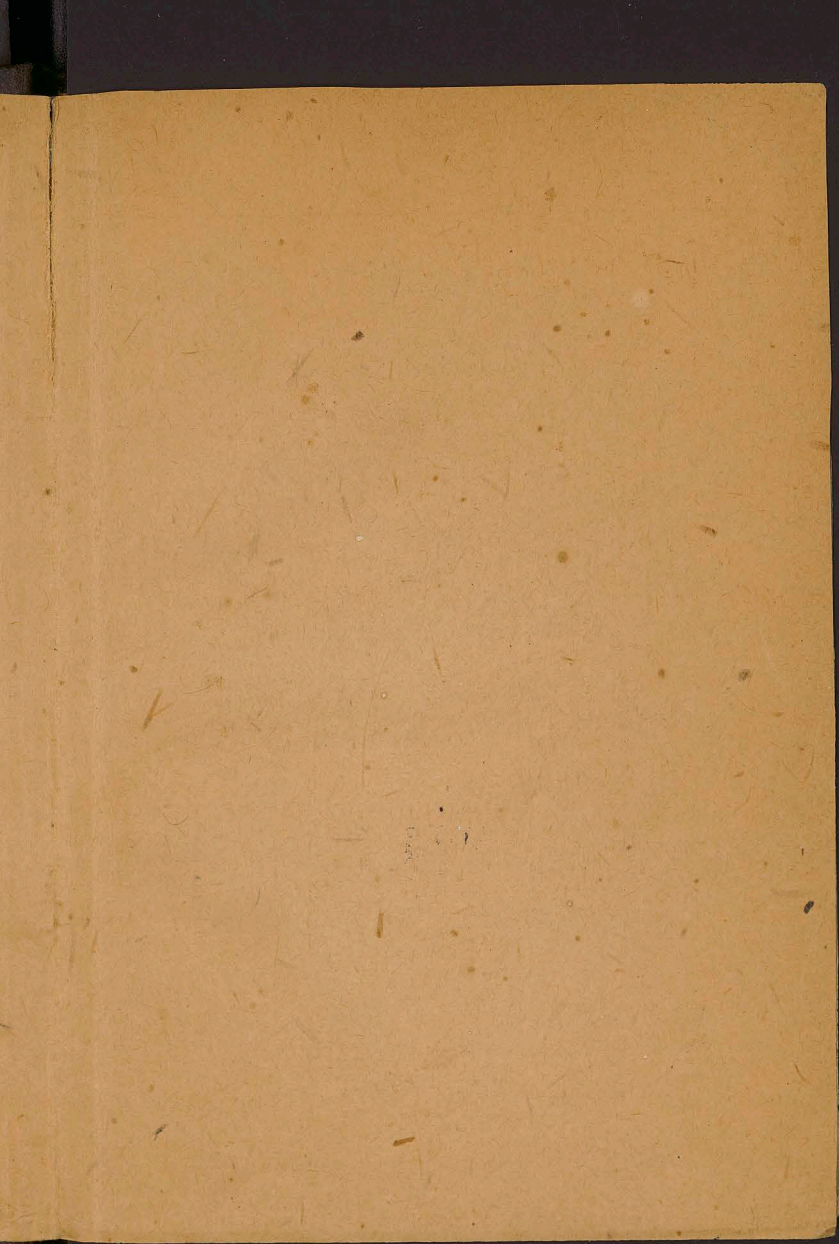

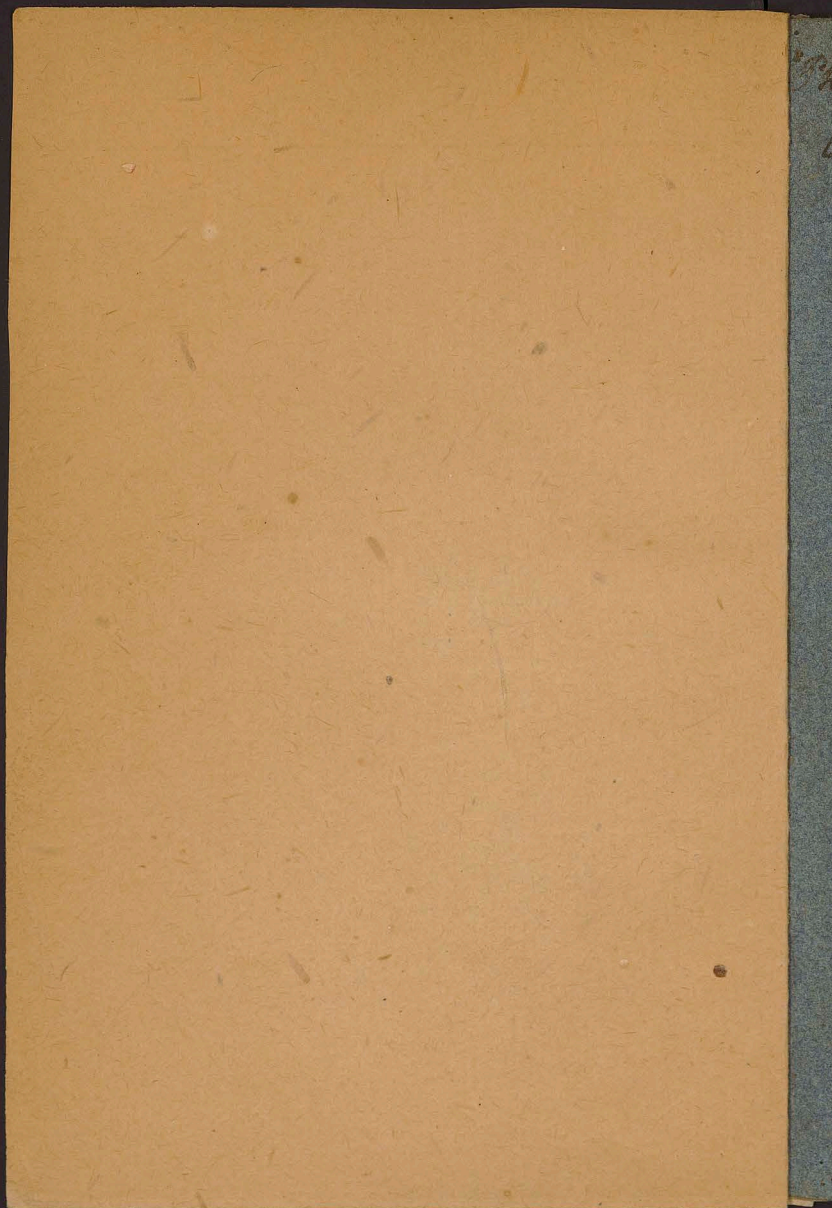
204

CIMELIA

Bj XVI-

HH. V. 46c

Philologia

Oratores Graeci

Demosthenis pro libertate Rhodiorum Oratio Simone Martinio Pilsnensi interprete.
Graec. Mathias Johanneb.

1547

Biblioteka Jagiellońska.

II. a. 2.

II. a. 2.

Klassika № 45

DEMO

STHENIS PRO LI
bertate Rhodiorum Ora
tio Simone Maricio
Pilsnensi inters
prete.

BIBLIOTHECA UNIV.

JAGELLONICAE

CRACOVIAE.

Matthias Scharffenbergus

M. D. XLVII.

IACOBVS
PRILVSIVS AD LE
ctorem Polonum.

VT fuerat Rhodiū libertas murus Athenis,
Sic fuit Hannus eques chare Polone tibi.
Nos petit ecce Getes, Thrax, Persa petebat ut ille
Hei mihi utrisq; diu moenia quassa iacent. (los
Si uis consilio tamen euitare periculum,
Sarmata quod Simon uertit amice legas.

Cum 204.

ILLVSTRI

ET MAGNIFICO DO
mino Petro Cmitæ, Comiti in
Visnicze, Palatino & Capita
neo generali Cracouiensi, regni
q; Poloniæ supremo Marsalco,
nec non Scepusiensi, Premissiësi,
Colësi. &c. Capitaneo Domino
Mecoenatiq; suo. Simon Ma
ricius Pilsnensis. S. P. D.

SAEPE ET MVLTVM hoc mecum
cogitavi, Illustrissime Mecoenas Petre Cmita, qua
potissimum ratione uiaq; quo obsequiorum offi
tiorumue genere, quibus studijs, certæ quædam,
non ingrati animi mei significationes, in tuam er
ga me beneficentiam singularem appareant: non
tamen quicquam, quod mihi ipsi probetur, hacten
us inuenio. Nam tanta est tua humanitas, tamq;
propensus animus, cum in omnes æque studiosos,
tum in me: ut quicquid eo nomine, gratitudinis
memor, dixero feceròue, id tuorum erga me be
neficiorum splendore obscuratum, uilescat necesse
est. Nisi forte illud unum, impar quidem, non ta
men planè ab officio meo alienum, inuenisse mihi
A ij uideat

EPISTOLA.

uidear, quò & apud me grati animi erga tuam
munificentiam signa reluceant, & tu Mecœnas,
quodcunq; id est abs te profectũ beneficij, (quod
intelligo quàm magnũ sit) non frustra in me con-
tulisse uideare. Nimirum, ut studiorum meorum
qualemcunq; progressum fructumq; quem tua mu-
nificentia nactus sum, non modo turpi ocio steri-
lescere non patiar: sed etiam id quod abs te profe-
ctum est, cumulatius, politiusq; studio ac labore
meo effectum, in tuum honorem referatur rede-
atque. Quare Mecœnas cum & meæ conditio-
nis munus me admoneat, quã necessitate maiore,
quàm uoluntate sustineo, (alia nanq; iuriconsul-
tum magis fortasse, q̃ artis dicendi professio de-
cerent,) & ardor iuuenum in studia Græcarum
literarum, precèsque, quibus assiduè defatigor,
non leuibus sanè stimulis excitent, ad hoc me exer-
citationis genus, uertendi Græca, contuli: ut &
meis studijs, & uoluntati iuuenũ obsequendo, tuo
potissimum honori, qui princeps Mecœnasq; me-
us es, uidear inseruire. Id enim & tuæ prudentiæ
non ingratam, qui studiorum meorum author es,
& adolescentibus fructuosum, quibus publicè do-
cendis nunc incumbo, & ab eloquentiæ studijs, qui-
bus hoc tempore detineor, non ualde alienum pu-
taui fore. Etenim, inter illa exercitationum ge-
nera, quæ Crassus de oratore ad comparandam
eloquentiam commendat, studium uidelicet de-
clamandi

EPISTOLA.

clamandi, frequentem stylum, paraphrasin, forensem actionem, ac uariam multamq; lectionem, non minimum est, eodem authore, Græcorum in Latinam linguam diligens transductio. Sic enim, præterquam quod facilius commodiusque Græcæ literæ ediscuntur, nobis præsertim, quibus cognitio linguæ, non uiua uoce contingit, ut priscis illis, sed ex mutis magistris conquiritur, etiam sermonis Latini proprietates, ac peculiaris quædam uis, suis utrobique figuris reddendo obseruatis, exactius perspicitur. Habes causam Mæcenas, cur ad hoc exercitationis genus me contuli, nunc, quamobrem inter multa præclara Demosthenis, hanc potissimum orationem, de libertate Rhodiorum, uertendam suscepi, paucis accipe. Multa Demosthenis adeo præclare, diuinèque conscripta sunt, ut et summum oratoris summi ingenium, palam testentur, et principe, qui Reipublicæ custodes gubernatoresque est, non indigna, ac inprimis hoc statu rerum turbulento, apta esse uideantur: quo in genere Philippicæ orationes, Olynthiacæq; habentur, ubi Turcæ fraudes, dolosq;, quibus plurimum, improbus iste, nunc potest, in Philippo Macedonum rege, ita expressit effinxitque, ut et gubernandæ Reipublicæ præcauendi hostis, illinc ratio commodissima peti possit. Elegans ἤδη τὸ σημεῖον illa est oratio, ac plausibili argumento, in quâ omnes ingenij sui uires, orator effudisse, ac artis dicendi

A iij faculta

EPISTOLA.

facultates, contulisse uisus ē. sed cum has ipsas, alijs
sue industrie uendicassent, ne actum agere, ut in
prouerbio est, uiderer, hanc quæ est de libertate
Rhodiorum, mihi assumpsi. (quæ etiã opera Chri-
stophori Hegendorphini uersa est, sed qua foelici-
tate, iudicent doctiores.) partim quòd non ineptũ
uidebatur, illi de pace, hanc de libertate succede-
re, partim q̃ uellem principis Meccenatisq; mei
personæ inferuire, similitudine argumenti. Cum
enim inter præclaros tui honoris titulos, Petre
Cmita, quos non tam fortune beneficio, quàm tuæ
uirtuti, acceptos ferre debes, quæ à primo statim
initio, antiquæ Cmitonum familie, non infida co-
mes est, clarissima illa nomina, Palatini & Capi-
tanẽi (ut uocant) emineant, quorum alterum, pa-
cis in bello, militarisq; disciplinæ: alterum, liberta-
tis tuendæ in pace, symbolum sit. certè, utrunq;
hoc tui honoris nomen, iure quodam optimo, ut
illam Demosthenis orationem de pace, sic & hæc
de libertate, sibi uendicat, quò uidelicet sic & nos
tui nominis auspicio, nostro Demostheni, ac in uni-
uersum bonis literis, diligentius studeamus, & no-
bilitas Polona, prudentia, consilio, autoritateq;
tua, quæ in te spectata & magna sunt, retinendæ,
tuendæ, conseruandæq; libertati, acrius ac toto pe-
ctore, quod dicitur, incumbat. Quod ut tibi Mecc-
enas, nobisq; omnibus unà tecũ foelix faustũq; sit,
Chrũs faxit. Craco. Pridi. non. April. A. 1547.

ARGVMEN TVM ORATIONIS pro Rhodiorum libertate Græco authore incerp

.. ro. ..

INSVLANI, & qui mariti
mas regiones Byzantiū
vsq; incolunt, Atheni
ensium aliqñ focj in bellis, sed
cum defecissent, aduersus Athe
nienses bellum gesserunt. Cū
q; duceretur bellum, coacti sunt
Athenienses fœdus cum eis ini
re: vt ij suis legibus & libertate
vterentur. Posthæc, dum Artes
misia, regis voluntate diuitibus
in Rhodo auxilia tulisset, poten
tes populum opprimunt. popu
lus itaq; confugit ad ciuitatem
Atheniensiu, libertati sue opẽ im
A iij plorans

ARGVMENTVM.

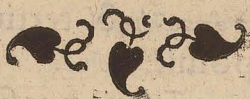
plorans. Demosthenes vt Rhodiorum populo auxilia ferant, author est. Verum si quisq; alius, bello sociali Athenien molestia affecerat, defectionemq; per fecerat, palam erat populū Rhodiorū id potissimū egisse: pro inde ipsis inprimis succensere ciuitas videbatur. Itaq; difficilis erat oratio consultori, faciēti verba pro ijs hominibus, qui & defecerunt, & plurima molestia ciuitatem affecerunt. Neq; id solū sed timor etiam regis sollicitum habet oratorem. Non enim neq; leue, neq; expers periculi esse videtur, armis cum rege contendere, qui insulam per diuites penē coeperat. Igitur, vtriq; horū, duo fortissima opposuit. Infidelitati quidem Rhodiorum, magnanimitatē

ARGVMENTV'M.

gnanimitatem ciuitatis, & quòd
 vſitatum ſit Athenienſibus, vt
 Græcis affectis iniuria præſidio
 ſint, propterea ſi id fecerint, om-
 nium oculos in ſe conuerſuros
 eos eſſe. Timori autem regis, iu-
 ſtum, & τὸ δυνάτοιν, & tertium ipſū
 vtile, oppoſuit. τὸ δυνάτοιν quidem
 quòd rege, nō ſatis proſpera for-
 tuna vtente apud Ægyptum, vi-
 ctóq; neq; Artemiſia, neq; ipſe
 rex, proceribus Rhodiorum, au-
 xilium laturus ſit. Iuſtum verò,
 q̃ quæ ad ſe minime pertinerēt,
 non vtiq; ea rex ſibi vendicatu-
 rus eſſet. Nā & Græci ſunt Rho-
 dī, & per ipſius regnum ſunt di-
 uiſi. Vtile autem, quòd neutiq;
 negligendum ſit, ſi cupiat rex
 Rhodios ſibi vendicare. Hoc nā
 q̃ factum documento eſt, non

A v modo

ARGVMENTVM.
modo Rhodiorum occupando
rum studio illum, sed om
nium quoq; Græcor
rum tene
ri,

DEMOSTHE

NIS PRO LIBERTA

te Rhodiorum Oratio.

ESTRI MVNERIS ES = *Insinuatio bene*
 se puto, ô viri Atheni = *uolentia ex of*
 enses, qui tantis de re = *ficio Athenien*
 bus consultatis, vnicuique ora = *sium, ac laude*
 torum potestatem dicendi pre = *ipsum indu*
 stare. Quamuis autem nunc ar = *stria in rebus co*
 duum esse existimaui, vos opti = *gnoscendis sed*
 ma docere: omnes siquidem mihi = *ita ut increpa*
 (vt ingenue fatear) non ignoras = *tione negligen*
 re ea videmini, sed vt ea exequas = *tia attentione*
 mini, non facile vobis persuades = *excitet.*
 tur. Cum enim quippiam statue = **RATIO.**
 ritis, sciueritisq, tantum id abest
 ab agendo, quantum priusquã
 statueretur. Itaq, quorum nomi = *Beneuolentia e*
 ne dijs gratias agere debeatis, id = *ex pœna Rho*
 inprimis esse arbitror, quod hi, = *diorum, & at*
 qui = *tentio ex utili*

ORATIO

tate Atheniensium. Videturque is locus, uim positionis habere, quam orator cum nudam esse nollet ne officeret, coloribus adumbravit.

qui non ita pridem bellum vobis superbè intulerunt, nunc spem suæ salutis, in vobis solis collocant. Equum est autem, ut hac occasione temporis delectemur. Etenim, si quæ par est, de ea statueritis: calumniatorum maledicta, quibus nostra ciuitas præscinditur, ipsa re, non sine summo honore diluentur. Causati namque sunt, Chii, Byzantii, atque Rhodii, nos sibi insidiarum, & propter eam rem, bellum hoc vltimum, nobis fecerunt. Porro Mausolus, qui earum rerum transactor & summus administer fuit, amicum se Rhodiorum esse dictitans libertatem eis ademisse: Chii vero & Byzantii, qui voluerunt se haberi socios Rhodiorum, amicorum in aduersis rebus deserto res:

DEMOSTHENIS.

res: vos autem quos illi timuerunt
 soli salutis ipsorum authores
 esse videbimini. Quæ sanè postquam
 omnes perspecta habebunt, efficietis,
 ut populi omnium græcarum
 ciuitatum, hoc signum suæ
 salutis constituent, si vobis amici
 sint: quo nihil vobis melius
 possit accidere, quam si omnes vobis
 sua sponte, sine vlla suspitione,
 bene velint. Cæterum demissior,
 quòd video, eosdem ipsos, qui
 ciuitati authores sunt, ut Ægyptijs
 aduersus regem faueat, pro Rhodiorum
 populo, illum ipsum hominem
 formidare, quāuis omnes, hos quidem
 Græcos, illos verò, in parte regni
 illius esse sciant. Atque adeò quosdam
 vestrum memores esse puto, cū de
 negocijs regijs consilium vobis
 habe

Confirmatio p
 posita delibera
 tionis loco ex
 τὸ δὲ ὁμοῦ τὸ π
 occupationem
 duplicem. Pri
 mam oppositā
 timori Regis
 tractat tribus
 modis. Primo a
 maiore ad mi
 nus. Secū
 do, per occupa
 tionem qua sum

ORATIO

spicionem incō
stantiæ amoli-
tur.

Applicatio oc-
cupationis per
Prosopopœian
oratoriam.

haberetur, quod primus omniū
ego in medium progressus, imo
solus vt arbitror, aut cum altero
quidem certe adhortatus sum:
non immodestè sanè mihi vos fa-
cturos videri, si pretextum belli
ci apparatus, non inimicitias cū
illo faceretur: sed in eos quidem,
qui hostili in vos essent animo,
vos armaretis, illum tamē etiam
vlturi essetis, si forte ad faciendā
vobis iniuriam aggrediatur. Ne
q̃ ita hæc à me dicta sunt, vt vo-
bis non rectè dicta esse videren-
tur, quinimo vobis quoq̃ hæc
probabantur. Hęc igitur oratio
consentanea illi est, quam tūc a-
pud vos habui. Ego enim si ab
ipso rege in cōsiliū adhiberer,
eadem sanè ipsi, quæ vobis con-
sulerem: vt sua quidem aduersus
impetum Græcorum, si quem fa-
ciant

DEMOSTHENIS.

ciant, defendat, ad ea verò, quæ
 ad se non pertineant, non adspice
 ret quidem omnino. Si igitur, o
 viri Athenienses, ea, que rex occu
 pando, & concitando quosdam
 in ciuitatibus, in potestatem suam
 redegit, concedere ei omnino de
 creuistis, non rectè, vt equidè ar
 bitror, decreuistis: sin, pro obti
 nendo iure, & pugnandum, si eo
 opus esset, & quiduis: perferen
 dum esse putatis, primum eo mi
 nus vobis isto opus fuerit, quò
 magis ista decreueritis. Deinde ea
 quæ par est sentire videbimini.
 Verum, quo palam sit, nihil no
 ui neque me nunc dicere, cum vos
 exhortor, vt in libertatem Rho
 dios asseratis, neque vos, si mihi
 obtemperabitis, facturos esse, al
 liquid

*Conclusio per
complexionem*

Transitio.

ORATIO

*Tertius modus
per exemplum
par.*

liquid eorum, quæ non sine emo-
lumento gelsistis, commemoras-
bo. Timotheum aliquando ô vi-
ri Athenienſ, vt eſſet Ariobarzas
ni auxilio miſiſtis, cum illa adiun-
ctione in decreto: ne initum foe-
dus cum rege diſſolueret. Is cum
vidiſſet Ariobarzanem quidem
apertè à rege deſciuiſſe, Samum
verò teneri à Cyprothemide,
quem Tigranis regis præfectus
impoſuerat, non tulit auxilium
Ariobarzani, ſed Samo caſtris
poſitis auxiliatus, libertatem reſ-
tituit. Atq; ob eam rē, ad hodi-
ernum vſq; diem, bellum nobis

*Ratio ex natu-
ra & moribus
hominum.*

non eſt factum. Neq; enim pari-
quiſq; ſtudio, pro his, quæ ſi-
bi accedunt in cumulum, atq;
pro ſuis bellum ſuſceperit: ſed ſu-
is ne excidāt, quoad poſſunt om-
nes

DEMOSTHENIS.

nes contendunt: pro his autem,
quæ sibi accedunt in cumulum,
non item: sed appetunt cupide si
permittas, sin prohibeas, nulla
se iniuria abs te affectos, esse du-
cūt. Quod verò neq; Artemisia
nūc isti facto aduersatura videat
ciuitate in negocijs occupata,
paucis auditis animaduertite, res-
ctē ne ego ista raciociner, an se-
cus. Si regi in Ægypto quæcunq;
cupiūt omnia ex animo succeder-
rent, puto magnopere adniteres-
tur Artemisia, vt ipsi Rhodum
acquireret, nō beneuolentia re-
gis, sed quòd illum, in proximo
degentem, magno beneficio affi-
ceret, quò sic ipsam q̃ familiaris-
sime collaudaret. At cum ita vt
fertur, res ei succedant, ac rebus
quas fuerat aggressus frustratus

*Altera occupa-
tio opposita ti-
mori Artemisiae*

B sit,

ORATIO.

fit, existimat ea, hanc insulam cætera quidē nihil vtilem regi hoc tēpore, principatus modo sui, vt ne quid noui moliri ipsa possit, propugnaculum id esse. Itaq; mihi videtur, eam malle, vt hanc insulam vos, se non apertē concedente habeatis, quā vt rex eā capiat. Existimo igitur, aut nihil auxiliij Artemisiam laturam esse aut si quicquā, perexiguū illud fore ac leue. Quin & rex, quid facturus sit, non me Hercule dixerim me nosse. Ex re autem ciuitatis esse, vt iam palam fiat, num ciuitatem Rhodiorum vindicatura sit, nec ne, id sane affirmauerim. Neq; enim de Rhodijs modo, si eos vindicatura sit, sed de vobis ipsis, & omnibus Græcis consultandū est. Istos autē Rhodios,

Conclusio per
dilemma, qua à
magnitudine cō
munis periculi
si negligentur
Rhodij Atheni
enses ad delibe
randi studium
attentos red=
dit.

Ad secundū cō=

dios, qui ciuitatem nunc habent
 quamuis per seipfos eam occu-
 passent, non censerem vtiq; susci-
 piendos: neq; si omnia facturos
 se vobis recepissent. [Nam vide-
 o istos, primum quidem, quò fa-
 cilis popularem statum dissol-
 uant, quosdam ciuium assumpsis-
 se: postea verò re confecta, eos
 dem illos è ciuitate rursus eiecisse.
 Δ Eos igit, qui neutris fidē fer-
 vassent, neq; vobis vtiq; fidos,
 stabilēsque socios, arbitror fore.
 π Hæc ego nequaquā apud vos
 dicerem, si tantum ex re populi
 Rhodiorum mihi esse viderent.
 † Non enim neq; publicè, neq;
 priuatim hospitium mihi vllum
 cum ipsis intercedit, sed fuerint
 vtracq; ista, neq; tamen dicerem,
 nisi in rem vestram esse putarem.

formationis lo-
 cum ab utili uē-
 delicet accessu-
 rus. Primo diu-
 tes Rhodiorum
 infidelitatis in-
 suos coarguēs
 indignos cense-
 uenia, quo qui-
 dem artificiose
 diuites adducēs
 in odium, popu-
 lo Rhodiorum
 beneuolenti an-
 conciliat.

[Ratio ex fa-
 cto infideli.

Δ Colligit non
 seruandos diu-
 tes ex compara-
 tione impari.

π Suspicionem
 sordium amolē-
 turus, idq; sua-
 det, ex re utri-
 usq; populi esse
 censet.

† Ratio ex con-
 sequentibus, per
 concessionē cū-

B ij Quan-

potentioris illa
tione.

Confirmatio ra
tionis signo.

ORATIO

quandoquidem de ijs, quæ Rhodij
euenerunt, (si ita salutis ipso
rum propugnatori phas est di
cere) gratulor: qui cū nobis, ne
ea quæ nostra erant, recuperare
mus inuidissent, suam libertatē
perdiderunt, & cum Græcorū,
ac vestræ societatis, qui estis ipsis
meliores, æquali iure frui possēt
barbaris, seruisq; quos in arces

Antē ex utriusq; populi emolumento, nunc ex utilitate tantum Rhodiorū suadet: ita ut in Atheniensibus rationem æquatis in Rhodis utilitatis uelit habere.

receperunt seruiunt. Propemodum autem dixerim, si vos auxilia Rhodij tuleritis, nō mediocriter ipsis emolumentum ista attulerint. Rebus enim prosperis, nescio an vnq; Rhodij sapere uoluisse, experti autem re ipsa, atq; edocti, stultitiam multis multorum malorum causam esse, fortasse in posterum fuerint modestiores: quod quidem ipsis non mediocri

DEMOSTHENIS

mediocri emolumento fore putato. Dico autē opere precium esse, ut seruādis hisce hominibus animū intendatis, & præteritarum iniuriarum obliuiscamini, non immemores, quod & vos aliorum fraude sæpenumero decepti estis neque tamen ob vllum de his ex ratis, supplicio vos dignos deputaueritis. Iam verò & illud consi-

ΜΥΗΘΗΚΑΝ ΙΑΡ
amouet, admo-
nens communis
imbecillitatis,
facto Athenien-
sum qua uideli-
cet et ipsi Athe-
nienses alienæ
fraudi sæpenu-
mero succubue-
runt.

derate, o viri athenienses, aduersus plurimos hostes, & qui populari statu, & qui paucorum dominatu vtuntur, suscepta vobis fuisse bella. Atque id ne ipsi quidem ignoratis, sed quæ causæ belli sint cum vtrisque, nemo fortassis considerat. Quænam igitur belli causæ sunt? cum ipsi quidem, qui in statu populari sunt, aut priuata cri-

Bellum utilius
Atheniensibus
cum Democra-
tia esse quam
cū Olygarchi-
a amicitiam præ-
bat, utrisque Re-
ipub. proprijs
quequidē pro-
pria ex causis
belli colliguntur.
Causæ
belli, cum De-
mocratia et O-
lygarchia.

B in

mina

ORATIO

mina quæ publicè dilui non poterant, aut terræ portio, aut fines, aut ambitio, aut principatus cum statu autem paucorum, nulla harum, sed Reipub. ratio & li

Ex causis belli institutum sollicit.

Ratio ex proprio utriusque Reipub.

Confirmatio rationis! dissimili natura Rerum= pub. per antitheta.

Amplificat ex exemplo maius quid

bertas causa est: ita ut non dubitè affirmare, magis ex re nostra videri, si omnes Græci, qui populari statu viuunt, bellum nobis facerent, quàm si ij, qui paucorū dominatu, amici nobis essēt. Cū liberis namq; hominibus, haud difficilem vobis pacem fore puto, si quando volueritis: cum his autem, qui paucorum premuntur dominatu, neq; amicitiam satis tutam existimo. Nulla enim ratione fieri potest, ut pauci multis, & qui cupidi sunt regnandi, his, qui æquabile ius viuendi elegerunt, amici sint. Miror autem si ne

DEMOSTHENIS.

si nemo vestrum reputat, Chîs,
& Mitylenæis, & nunc Rhodîs
sub paucorum dominatum reda-
ctis, & omnibus propemodum
in hanc seruitutem adductis, ve-
strâ q̃q; Rempub. quodammo-
do periclitari: neq; id secum ipse
considerat, q̃ nulla ratione, si om-
nia paucorum administratione
gubernabūtur, statum hunc no-
stræ Reipub. popularem perfe-
rent. Sciunt t̃m, nullos alios Res-
pub. in libertatem rursus reuo-
caturus, vnde igitur mali aliquid
expectabunt, eos ē medio tolle-
re percipient. Itaq; alios quidē
qui iniuriam faciunt, eorum mo-
do, qui patiuntur, inimicos exi-
stimare oportet, illos verō, qui
dissoluūt Respub. & oligarchia
permutant, communes omnium

dam quo popu-
lus terreatur
subiciens.

Ratio ex mag-
nitudine animi
ac potentia. A-
thenensium.

Cōclusio ampli-
ficationis.

Conclusio sum-
ma argumenti
cum exortatio-
ne. quā priuatā
causam Rhodio-
rum in commu-
nem omnium li-
bertatem artifi-
ciosē refert.

ORATIO.

hostes, ut qui omnium libertati
Tertius confr- insidientur, habendos esse censeo.
mationis locus Præterea æquum est, o viri Athe
est ex iusto, nientes, vos qui populari statu
quem ante om= viuitis, perinde vos affectos vide
nia equitate na ri in aduersis liberorum populo
turali pertra= rum rebus, ut alios etiam affe
stat. ctos esse cupiatis, si quādo (quod
 omen dñi auertant,) huiusmodi

Occupatio ex quippiam vobis accidat. Etenim
inconstātia for si quis dicat, merito hæc Rhodijs
tune, accidisse, non idoneum hoc tem
 pus ē, malis alienis insultare. For
 tunati namq; hominis est, semper
 miseris bene velle, quando qui
 dem exitus rerum apud omnes

Animos greco= mortales incertus est. Porro
rum beneuolos, autem, toties à quibusdam hic a
in afflictos ali= pud vos dici audio, quosdā Græ
quando Atheni corum, dum nostra ciuitas inimi
enses, ostendēs cam fortunam experta fuisset, de
exemplo Argi eorum comme
uorum comme

ea

DEMOSTHENIS.

ea seruanda consilium inisse, In morato, & in-
 quibus ego tantū Argiuorū quid constantis for-
 da m breue in præsentiārum cō- tunæ, tacitè ad-
 memorabo, Neq; enim optarem equitatis am-
 vt nos, penes quos semper laus plicat.
 fuit calamitosos conseruandi, in
 ea ipsa re, Argiuis inferiores vi-
 deremur, qui cum finitimos La-
 cedæmonios, terra mariq; potē-
 res esse cernerent, nihil neq; tur-
 bati sunt, neq; reformidarunt,
 quin erga nos beneuolentiam
 præ se ferrent. Quinimo legatos
 Lacedæmone missos, vt quosdā
 nostrorum exulum (sicut ferē)
 repeterent, communi decreto is-
 ta eiecerunt, vt ni ante solis occa-
 sum parerent, hostiū loco habere-
 rentur. Et non turpe tandē est, ^o Accommodatio
 viri Athenienses, populum qui exempli superi-
 dem Argiuorum, Lacedæmoni oris argumen-
 to à minore ad

B v

orū

maius negatiue

per uehemens

erotema instan

di causa indig=

nationi conue-

niens.

Collatio Argi=

norum cum A=

theniensibus p

antitheton.

Occupatio re=

gis uires ipsius

fraude ac cor=

ruptelis eluas

Conclusio.

ORATIO

orum imperium ac potentiam,
illis temporibus contempsisse,
vos autem Athenienses, barba-
rum hominē, atq; adeo feminā ti-
mere? Atqui illi sæpenumero à
Lacedæmonijs se victos esse, ne-
gare non possent, vos & regem
sepe prælio superastis, nunq̃ aut
neq; ab eius seruis, neq; ab ipso
deuicti estis. Quod si quando rex
ciuitatem hanc superauit, vel sce-
leratissimis Græcorū, eorumq;
proditoribus pecunia corruptis
vel nullo sanē alio modo supera-
uit, atq; ne hoc quidem ipsi pro-
fuit, quin reperietis ipsum cum
ciuitatem Lacedæmoniorum la-
befactaret, periculum sui regni,
aduersus Clearchum & Cyrum
subiisse. Neq; igitur aperto Mar-
te vicit, neq; ei quicq; insidiæ p-
fuerunt,

DE MOSTHENIS.

fuerunt. Nonnullos autem *Regem cū Phi*
strum video, Philippum quidē, *lippo compa-*
vt nullius precij hominem, sepe *rans neq; hunc*
numero contemnere, regem *quod uilis sit cō*
rō, tanq̃ validum, quibus se ho *temnendum, ne*
stem esse vult, timere. Si igitur *q; illum quod*
nō vlciscimur illum, quōd nihi *potens, extime*
li homo est, huic autem ob terro *scendum esse cē*
rem omnia concedemus, aduer *set.*
sus quos tandem ô viri Atheni
ēses, exercitus nostros educemus?
Sunt deniq; quidam apud nos, *vt Antithesin*
qui iusta pro alijs apud vos dicē *ualidā ex Græ*
do plurimum valent: quos ego *corum deductā*
profecto admonuerim, vt p vos *scaderibus, for-*
bis apud alios iusta dicere eaten *tius consutaret,*
duntaxat studerent: vt ipsi primi *per occupatio*
,, quæ decēt facere videant. Quōd *nem ad insectā-*
,, absurdum, sit, vt is qui ipse nihil *dos oratores se*
,, iustē agit, de rebus, iustis vos do *transulit, ipsos*
,, ceat. Nam non æquum, est, eum *rum offitij cos*
qui *admonens.*

ORATIO

qui se ciuem videri vult, rationes eas quæ contra vos faciunt, ac non quæ pro vobis meditari.

Græcos priores facere iniuriã contra fœdera, duobus, exemplis ostendit. primum est Byzantiorũ, secũdum Arthemisiæ ac Mausoli. Age enim per deos considerate, quamobrem Byzantiĩ nullus est q illos doceat, vt ne Chalcedonem occupent, quæ regis est, vos autem ipsam possidebatis, ad illos vero nulla ex parte pertinet: neq; Sylembriam, quæ ciuitas societas nobis fuit, quemadmodum

Oratores uide delictet aut Byzantios. eos expediat facere, ac Bizantiĩ terminent istorum regionẽ, præter iusiurandi ac fœderum religionem, in quibus, vt suis legibus viuerẽt, adscriptũ est. Neq; quisq; est, qui aut viuentẽ Mausolo aut mortuo illo Arthemisiæ author sit, ne occupet Co, & Rhodum, & alias quascũque Græcas ciuitates, quibus ipse rex illarum

DEMOSTHENIS.

rum dominus in foederibus celsus
 sit Græcis, & pro quibus Græci,
 qui temporibus illis vixerunt,
 pericula multa, & certamina ho-
 nesta susceperunt. Quòd si quis
 vnà cum his vtrisq; dicat: sed res
 uera qui istis persuadeant nulli
 sunt. At ego censeo, æquum esse
 vt Rhodiorum populus in pas-
 triam restitueretur. Verum, & si
 non æquum esset, quādo ea quæ
 faciunt isti contemplor, nō pos-
 sum non dignum putare, quin
 ad reducendum exhorter. Quid
 ita? quia cum omnes, o viri Athe-
 nienſes, animos adiecerint ad ius-
 stē agendum, vos duntaxat nol-
 le turpe sit. Atq; adeo cum om-
 nes alij, quō iniuriam faciant, me-
 ditentur, nos soli iusta prætexen-
 do neminem vlciſcimur, id non
 iusticiam

Antipophoræ
 quam propter
 se inductam in
 suæ causſe com-
 modum torquet
 cum subiectione
 potentioris, ar-
 gumento quod
 καὶ ὁ δὲ εἰρη-
 greci uocant,
 latini ex fictione.

Ratio ex pari
 per antitheta,
 sed temperata
 modestiore uer-
 bone lederet,
 nam iustitiam
 in Atheniensibus
 desiderans
 magnanimitatem
 eis tribuit.

ORATIO

Confirmat po=
tentiam Atheni=
nienſium græ=
corum iudicio
de Athenienſiū
Lacedæmonio=
rumq; fœderi=
bus, quæ cū re=
ge utriq; pepi=
gerunt

Epilogus ora=

iuſtitiam, ſed fortitudinem eſſe
puto, video enim omnes velle,
vt ad præſentem potentiam, &
iuſtorum fiat acceſſio. Atq; iſtis
us rei exemplum, non ignotum
vobis omnibus poſſum comme=
morare. Duplicia Græcis ſunt
fœdera cum rege, quæ noſtra ciu=
uitas, quæ nemo eſt qui non lau=
det, & quæ deinceps Lacedæmo=
nii fecerunt, quæ quidem nō pro=
bātur, Eſſi in his fœderibus, nō
æquæ ytrinq; conditiones addi=
tæ ſunt. Nam quod priuata iura
attinet eorum, qui in populari
ſtatu viuunt, ipſæ leges cōmune=
ius, & æquabile tenuioribus &
potētiorib9 eſſe voluerūt: quod
verō ad iura Græcorum perti=
net, n̄ qui rerum potiuntur, iura
ſubiectis ſibi conſtituunt. Cum
igitur

DEMOSTHENIS.

igitur & statuendi quæ iusta sunt,
& agendi penes vos facultas sit,
quonammodo & perficiendi ista
potestas in vobis sit, vestri mu-
neris est videre. Quæ quidem es-
sunt, si fidem feceritis, vos esse
omnium libertatis communes
defensores. Iure autem optimo
mihi videtur difficillimum, ut ea
vos, quæ vestri muneris sunt fa-
ciatis. Nam alijs quidem homi-
nibus, aduersus præmanifestos
hostes vnicum certamē est, quos
si fregerint, nihil impedimento
ipsis est, quin in bonis eorum do-
minentur: vobis verō o viri Athe-
nenses geminum, alterum illud
commune cum alijs, alterum vo-
bis insuper proprium, illo ipso
prius & maius. Vestra siquidem
interest, qui deliberatis domare
eos

tionis cum enu-
meratione &
indignatione

Indignatio quæ
in oratores quæ
contraria sua-
dent grauē of-
fensionem exci-
tat. Ratio
ex collatiōe po-
pularis status
cum alijs Rerū
publicarum for-
mis.

ORATIO

Conclusio rati
onis corrupte=
las Jordesq; o=
ratorum pro=
scindens.

Remedium cor
ruptelarū quo
et populum ne
gligentia & aq;
pioria coargu=
it et quid facto
opus sit exem=
plo pari admo
net.

eos, quibus præcipuum fuit, quæ
sunt aduersa ciuitati apud vos
peragere. Quando igitur nihil
pro officio, istorum culpa, citra
negotium fit, meritō multis in re
bus soletis oberrare. Idcirco, qd'
plurimi hunc popularem statū
libenter amplectuntur, fortasse
lucra, quæ à corruptoribus aue
runt, ipsis potissimum sunt causæ
sæ. Verumenimvero possit quis
piam de vobis iure optimo cri
minari. Oportebat enim vos, o
viri Athenienses, eundem sensū
circa Reipub. ordinem habere,
quem in militari disciplina habe
tis. Quænam igitur ea est? Ordinis
desertorem, quem tuendum
dedit imperator, iure optimo igno
nimia notatis, & omni gubernatione
Reipub. excluditis.
Par

DE MOSTHÆNIS.

Par est igitur, vt etiam eos, qui ordinem in Repub. à maioribus vestris traditum deserūt, ac Rē pub. ex arbitrio paucorum gubernant, consiliū vestri indignos faciatis. Nunc autem eos quidē sociorum, qui vt iisdem quibus vos, & hostes essent, & amici, sacramento se obstrinxerunt, bene uolentissimorum loco habetis: istos verō Reipub. gubernatores, quos scitis, qui propalam se hostes ciuitati professi sunt, fidelissimos esse putatis. At enim nō de quo quis accuset istos, aut ali-
 osex vobis vituperet, difficile inuentu est: Sed quo orationis, aut actionis genere corrigat quis, quæ se non rectē nunc habent, hoc opus, hic labor est. Atqui forte non huius temporis est, de

Præsumptio
 τῶν ἀρχόντων ἵνα πρὸς
 auditore offendat
 causam in
 tempore ex arte
 reijciens.

C omnibus

ORATIO

*Peroraturus e
gregia maiorū
facinora hypo
typosi oculis A
theniensium sub
ijcit, hoc quasi
aculeos in ani
mis auditorum
relinquens.*

omnibus differere: tñ si quæ stas
tueritis, utili quopiam opere vo
lueritis comprobare, & alia for
tasse singula commodius se habe
bunt. Ego igitur vestri muneris
esse puto, vt hisce rebus præsen
ti animo succuratis: ac ea, quæ ci
uitate digna sunt pagatis, apud
se reputantes, auditu iucundum
vobis esse, si quis & maiores
vestros laudet, & præclara il
lorum facinora recenseat, & enu
meret trophæa. Quæ quidem à
maioribus vestris proposita exis
timate, non vt modo spectantes
ea admiremini: sed vt illorum
etiam virtutes qui proposu
erunt, imitemini,

FINIS.

ANONY.

ΜΟΙ ΤΡΟΘΕΣΙΣ, ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΤΩΝ ΡΟΔΙΩΝ ΕΛΕΙΘΕ-
ΡΙΑΣ ΛΟΓΟΥ.

Συνεμάχου ἀθλωαίοις ποτὲ οἱ νησι-
ῶται, καὶ οἱ τῶν παραλίαν οἰκοῦν-
τες, ἄχρητοι βυζαντίου. ἀλλ' ἀποσάντες, ἐπο-
λέμησαν ἀθλωαίοις. καὶ μηχανομενῶν τῶ πο-
λέμου, ὡς γὰρ ὁδησαν εἰς σωθήκας ἔλθῃν
πρὸς αὐτοὺς ἀθλωαῖοι, ὥς τε αὐτονομοὺς εἶναι
καὶ ἔλθῃν διέξους. μετὰ ταῦτα βασιλέως γνῶ-
μη, βοηθούσης ἀρτεμισίας εἰς τὴν πό-
λιν εὐπόροις, ἐπιτίθεται τῷ δήμῳ οἱ δ' ὡς
φι. κατέφυγαν οὖν οἱ δ' ἡμῶν ἐπὶ τῶν πρὸ
ἀθλωαίων πόλιν, ἀξιῶν ὑπὲρ ἔλθῃν διέξους. δημο-
σένης παραινεὶ βοηθεῖν τῷ δήμῳ ῥοδίῳ. εἰ δέ
τις ἄλλος ἀθλωαίους ἐλύπησεν ἢ τῷ συμμα-
χικῷ πολέμῳ, τῶν ἀπόστασιν εἰς γὰρ ἔτε
μᾶλλον πᾶν φησὶν ὁ ῥοδίῳ δ' ἡμῶν. διότι
πρὸς αὐτοὺς ἔοικε χαλεπαίνειν δ' ἐξαίρετος ἢ
πόλις. χαλεπὸς οὖν ὁ λόγος τῷ συμβού-
λῳ, λέγοντι ὑπὲρ ἀνδρῶν ἀφεισηκότων καὶ λε-
λυπηκότων πολλὰ τῶν πόλιν. καὶ οὐ τοῦ-
το μόνον λυπεῖ τὸν δ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ὁ
παρὰ τῶ βασιλέως φόβος. δοκεῖ γὰρ οὐ
μικρὸν, οὐδὲ ἀκίνδυνον εἶναι, τὸ προσκερῶν
βασιλεῖ, χερσὶν κατὰ ληφόντι τῶν νήσων δ' ἡμῶν

Σ Η

πρὸ

ἤν' εὐπόρῳ. πρὸς ἐκάτορον οὐμ τ' ὅτ' ἄν
 τέθηκεν ἰσχυρότατα δύο. πρὸς μὲν τὴν ἤν'
 ῥοδίῳ ἀπισίαν, τὴν μεγαλοφροσύνην φη
 πόλεως, ὅτι τὸ σώκτες εἶναι βοηθεῖν τοῖς
 ἀδίκῃς μύθοις ἢ ἑλλήνων. διότι πάντες εἰς
 αὐτὸς ἀπ' βλάβης, εἰ τοῦτο ποιήσῃ.
 πρὸς ὃ ἦν παρὰ βασιλέως φόβον, τὸ δὲ
 καὶ ἢ ἢ ῥωατόν ἀντέθηκε. ὅτι τρίτον, τὸ
 συμφέρον. δυνάτορ μὲν, ὅτι κακῶς πράττον
 τὸ βασιλέως παρὶ τὴν αἰγυπῆον, ἢ ἢ ἢ
 μύθου, οὐτε ἀρεμίσια βοηθήσει τοῖς ὀλι
 γαρχόσι ῥοδίῳ, οὐτε αὐτὸς βασιλεύς. δὲ
 καὶ ὅτι, ὅτι οὐκ ἂν μεταποιήσαστο βασι
 λεύς ἢ μὴ προσκόντων αὐτῷ. ἑλλήνες τε
 γὰρ εἰσι ῥοδιοί, ἢ μεμερισμένοι τὴν βασιλέ
 ως ἀρχήν. ἢ συμφέρον δὲ, ὅτι οὐδὲ παροισῶν
 εἶσι, καὶ μεταποιήσαστο βασιλεύς ἢ ῥοδί
 ων σὺμβολόν γὰρ ὅτι ἢ γινώσκοντες,
 τό μὴ μόνον ῥοδίῳ ἐπιθεῖν
 μὲν ἐκείνον, ἀλλὰ καὶ
 πάντων ἑλλή
 νων.

ΔΗΜΟΣΘΕ

ΝΟΥΣ Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΠΟ
ΔΙΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
ΛΟΓΟΣ.

Ἰμαὶ δ' ἔμ ὑμᾶς ᾧ ἄν=
δρες ἀθλιωαῖοι. περὶ τη=
λικούτῳ βελονομέ=
νους, διδόναι παρρησίαν
ἐκάσῳ ᾧ συμβουλευθόν=
τῳ. ἐγὼ ὃ οὐδὲ πώποτε
ἠγασάμην χαλεπὸν δι=
δάξαι τὰ βέλτεσθαι ὑμᾶς, ὥς γὰρ εἰπὲρ ἀπλῶς
ἅπαντες ἐγνωκότες ὑπάρχοντο μοι δοκεῖτε, ἀλ=
λά ὁ πρῶτος ὡς ταῦτα. ἐπεὶ δ' αὖ γὰρ
τι δόξῃ, καὶ φιλοῦσθαι, τοσοῦτον τοῦ πρᾶξαι
ἀπὲρ, ὅσον πρὶν δόξαι. ἐστὶ μὲν οὖν ἐμ ᾧ
ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς εἶς θεοῖς ὀφείλῃ, ἔ,
τοὺς διὰ τὴν αὐτῇ ὕβριν ὑμῶν κλεμνόν=
τας οὐ πάλα, νῦν ὅτι ὑμῶν μόνοις φθιόντων
σωτηρίας ἔχοντες ἐλπίδας. ἄξιον ὃ ἡδύναται
θεὸς παρόντι καί μιν. συμβήσεται γὰρ ὑμῶν
ἐὰν ἂν καὶ βελέυσκοιτο ὑπὲρ αὐτῶν, τὰς παρὰ
τῇ διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασ=
φημίας, ἐγὼ μετὰ δόξης καλῆς ἀπὸ λῦσα=
ς. ἡτιὰρ μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐπιβελέουσιν αὐ=
τοὶ, χεῖροι, καὶ βυζάντιοι, καὶ ῥόδιοι, καὶ διαταῦτα

σωῆσεν ἅμ' ἐφ' ἡμᾶς, ἔν τελευτᾷ αὐτῶν τὸ τὸν
ἡλεμορ. φανήσῃ. ὃ δ' ἄλλ' πρυτανέυει ταῦτα
καὶ πείσας μαύσωλος, φίλος εἶναι φάσκω
ῥοδίω, τὴν ἐλθούθειαν αὐτῶν ἀφρημένους.
οἱ δ' ἀπὸ δειξάντες αὐτοὺς συμμάχους, χῆροι, καὶ
βυζάντιοι, τοῖς ἀτυχήμασιν αὐτῶν οὐ βεβοηθη-
τες. ὑμεῖς ὅς ἐφοβήντο, μόνοι τ' πάντων τ'
σωτηρίας αὐτοῖς αἴτιοι. ἐκ τῶν ταῦτα ὑπὸ
πάντων ὁφθῆναι, ποιήσῃτε τοὺς ἡλλόθεν ἅ-
πάσας ταῖς ἡλεσι τοῦτ' ἡγεῖσθ' σύμβολον
τ' αὐτῶν σωτηρίας, ἔάν ὑμῖν ᾤσιν φίλοι, οὐ μὲν
ζορ οὐδὲρ ἂν ὑμῖν γγύοιτο ἀγαθόν, ἢ πρὸς
πάντων ἐκόντων ἀνυπαίχτων Τυχῆρ ἐννοίας.
θαυμάζω δ' οὐ τοὺς αὐτοὺς ὁρῶ ὑπὸν ἄλλ' ἡγε-
γῶν Ἰαναντία πρᾶτῃρ βασιλεὺς τῶν πόλιν
περθόντας, ὑπὲρ τῶν ῥοδίων δὴ μὲν φοβου-
μένους ἔρ' αὐτῶν ἄνδρα τοῦτ'. καί τοι οὐκ ἄλλ'
ἔλλωας ὄντας ἅπαντες ἴσασιν. τὸς δ' ἐν τῇ
ἄρχῃ τῇ ἐκείνου μεμερισμένους. οἶμαι ὅτι
ὑμῶν μνημονεύειν ἐθέλει, ὅτι ἡνίκα ἐβλάτε-
τε περὶ τῶν βασιλικῶν, παρελθὼν ἐγὼ πρῶτος
παρήνεια, οἶμαι ὅτι ἡ μόνος, ἢ ὁδύτης εἰ-
πὲρ, ὅτι μοι σοφρονὲρ ἂν δοκοίτε, εἰ τὴν πρὸς
φασίρ φθι πρὸς ἀσκήνῃς, μὴ τῶν πρὸς ἐκένον
ἐχθρῶν ποιοῖσθε, ἀλλὰ παρὰ σκηνάζοισθε μὴ
πρὸς ὕβρι, ὑπάσχοντας ἐχθροὺς, ἀμύνοισθε τῷ
ἐκένον, ἔάν ὑμᾶς ἀδικῶν ἐπιχρήσῃ. καὶ οὐκ
ἐγὼ μὲν ταῦτα εἶπον, ὑμῖν δ' οὐκ ἐδ' ὅκω
ὁρῶν

θερωε λεγειν, αλλα η υμιν ηρεσκε ταυτα. α
κολαθθη. ρηνω λογος εσι μοι. ωρ. τοτε ρηνη
τι. εγω ρ ει βασιλευε παρ ανθρω οντα με συμε
βαλον ποιοιρ, ταυτ αν αυτω πραινεσαι με
απρ υμιν. υπορ μιν ρ εαντω πολεμερ, εαν
τις αναντιωται ρ ελινωρ. ωρ ρ μηδερ αυτω
προσηκη, τδτωρ μη δ αντιποιεω. τιν αρ
χιν. ει μ ουν ολωρ εγνωκατε ω αδρερ αθη
ναιοι, οσωρ αμ βασιλευε εγκερατης γληνη,
φτα(αρ και παρακρουσαμινωρ τινερ τιν αν
ταερ πολεσι παραχωρερ, ου καλωρ εγνωκα
τε ωρ εγω κρινω. ει δ υπεργε τιν δικαιωρ, και
ηλεμερ αν τουτδ δεη, η παχηρ οτιοω αν
οιεθε χλιναι, πρωρ μ υμιν ηπορ δεησθ. τιν
τδ, οσω μαλλον αν εγνωκοτε ητε παυτα, ε
ωρ α προσηκη φρονερ δοξετε. οτι δ ουδερ και
νορουτ εγω λεγω νυν κελενωρ ροδισε ελιν
θερρ, ουθ υμειρ αν πεοδητε μοι, ποιησετε,
την γεγνημενων υμαρ τι και την σωτηνω
χοτωρ, υπομνησω. υμειρ εξεπεμψατε τι μο
θεορ ποτε ω ανδρερ αθλωαιοι, βοκησοντα α
ρηβαρζανη, προσρηαφαντερ τω ψηφισματι,
μη λυνοντα τας απονδας τας προς βασιλεια.
ιδωρ δ εκεν, ρ μιν αριοβαρζανω φα
νωρως αφεωτα τη βασιλεια, σάμορ δε φρε
ρμενινω υπο κυπροθεμιδ, ορ κατ εσσε τι
ρηανηρ ο βασιλεωρ υπαρχορ, ωρ μ, απε
γνω μη βοηθερ, τιν ρ, προσκαθεζομινω και
βοκη(αρ, ηλιν θερωσε. και μεριρ) τημορρ
ημεραρ.

ἡμέρας, οὐ γέγονε ἡρλεμθ διὰ ταῦθ' ὑμῖν
οὐ γὰρ ὁμοίως οὐδεὶς ὑπέρτε ἢ πλεονεκτῆρ
πολεμικός ἐν ἂν, ὅτι ὑπορτῶν εἰναι. ἀλλ' ὑπερ
μὲν ὥρ ἐλατῆς νται, μέγχι τοῖς δυνάτ' πάντες
πολεμοῦσιν. ὑπὲρ ὃ ἢ πλεονεκτῆρ, οὐχ οὕτως
ἀλλ' ἐφίσυνται μὲν. ἐάντις ἐᾷ. ἐάν ὃ καλυθῶ
σιν, οὐδὲρ ἡδίκηκέναι τοὺς ἐναντιωθέντας αὐ
τοῖς ἡγοῦνται. ὅτι ὃ οὐδ' ἐναντιωθῆναι μοι δο
κῆ τῇ πρᾶξι ταύτῃ νῦν ἄρτεμισία ρη πόλε
ως οὐσης ἐπὶ τῇ πραγμάτων, μικρὰ ἀκδ' ἔν
τες σκοπεῖτε, εἴτε ὁρθῶς ἐγὼ λογίζομαι ταῦ
τα, εἴτε ἢ μὴ. ἐγὼ νομίζω, πρᾶττοντ' ὁ μὲν ἐν
αὐγύπτῳ πάντα, ὅσοι ὥρμηκε, βασιλέως, σφό
δρα ἂν ἄρτεμισίαν πρὸς ἀθλῶναι προῖποιῃσαι
ρόδον αὐτῶ. οὐ τῇ βασιλείῳ ἐννοία, ἀλλὰ
τῷ βδελείῳ πλησίον αὐτῆς διατρίβοντ' ὁ
ἐκείνους, μεγάλῳ εὐδρυγείαν ἡθεῶς πρὸς
αὐτῶν, ἵν' ὥς οἰκεῖν ὅτι αὐτῶν ἀπὸ δέχοιτο. πρᾶ
ττοντες ὃ ὥς λέγει τῇ ἡδ' ἡμαρτηκότος, οἷς ἐπε
χείρησεν, ἡ γὰρ τῇ τῇ νῆσον ταύτῃ, ὅπου ἐ
σιν ἄλλο μὴ οὐδὲρ εἶναι βασιλεῖ χρησίμῳ
ἐν τῷ παρόντι, ὅτι αὐτῶ ἀρχῆς ἐπιτείχισα
πρὸς ἑκαστοῦ πρᾶκινεῖ μ. ὥς τε μοι δοκῆ
μᾶλλον ἂν ὑμᾶς ἔχῃ μὴ φανερῶς αὐτῆς
ἐνδοῦσης, ἢ ἐκένον λαβῆν βδελεί. οἶμαι μὴ
οὐν οὐδὲ βοήθης, αὐτῶ. ἂν δ' ἄρα τῶν πρῆ
φαύλως ὁ κακῶς. ἐπεὶ ἢ βασιλεῖα ὅ, τι μὲν
ποτε κηρός, μὰ δ' ἰ' οὐκ ἂν εἴποιμι ἔγωγε, ὥς
οἶδα, ὅτι μὲν τοῖς συμφέρετ' τῇ πόλει δ' ἄλλοι
ἡδ' ἡ

ἦδη ἤνυσεν, ἥτορα ἀντιπρὶς ἔστη πόλεως
ῥοδίων, ἣ οὐ, ταῦτα ἂν ἰχυρίσαιμι. οὐ
ῥῶ, ὑπερῥοδίων βουλὴ τέον, ἂν ἀντιποιῇται,
μόνον, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ πάντων
τῶν ἑλλήνων, οὐ μὲν, οὐδ' ἂν εἰ δὴ αὐτῶν εἰ-
χορτὶν πόλιν οἰνῶν ὄντες ἐν αὐτῇ ῥοδίοι, πα-
ρήνεον ἂν ὑμῖν τοὺς ἐλέσθαι, οὐδ' εἰ πάντα
ὑπὶ χυῖντο ὑμῖν κρήσῃ. ὅσῳ ῥῶ αὐτοὺς ἔ-
μεν πρῶτον, ὅπως καταλύσῃ ἔν δ' ἡμῶν,
προσλαβόντας τινὰς τῶν κλιτῶν, ἐπὶ δὴ δὲ
τοῦτ' ἐπράξαμεν, πάλιν ἐκβαλόντας τοὺς τε-
τοὺς οὐκ ἐμὲς ἑτέροις τοῖς κεχρημένοις, οὐδ'
ἂν ὑμῖν βεβαίως ἡγοῦμαι ἤνυσθαι συμμά-
χους. καὶ ταῦτα, οὐδ' ἔτι εἰπομέν, εἰ ῥῶ ῥο-
δίων δ' ἡμῶν μόνον ἡγοῦμαι συμφέρον. οὐτε
ῥῶ πρόσθεν τῶν ἀνδρῶν, οὐτε ἰδιόξενος αὐ-
τῶν οὐδέ τις ἐσί μοι, οὐ μὲν, οὐδ' εἰ ταῦτα ἀμ-
φοτέρω ἡμῶν, εἰ μὴ συμφέρεται ὑμῖν ἡγοῦμαι,
εἰπομέν. ἂν. ἔπειτα ῥοδίοις γε, εἰ οἶόν τε τοῦτ' εἰ-
πεῖν ῥῶ σὺναγορέοντι τῇ σωτηρίᾳ αὐτῶν, συγ-
χαίω τῶν γεγενημένων. ὅτι τοῖς κομίξασθαι
ταῖς μέτερος ὑμῖν φθονήσαντες, πλὴν αὐτῶν ἐλθόν-
τες ἰάν ἀπλωλέκασιν. καὶ παρὸν αὐτοῖς ἔλασσε
βελτίοσις ὑμῖν αὐτῶν ἐξίσου συμ-
μαχῶν, βαρβάροις δ' δούλοις, οὐς εἰς
τὰς ἀεροπόλεις παρῆνται, δουλένδισιν. ὁλί-
γου δὲ δ' ἔω λέγειν, ἂν ὑμεῖς αὐτοῖς ἐθέλησθε
βοηθῆσαι, ὥς καὶ σωτηριώχε ταῦτ' αὐτοῖς.

ἐν μὲν δὲ πρᾶττοντες, οὐκ οἶδ' εἴ ποτ' εἴ φρονή-
σαι ἠθέλησαν ὄντες ῥόδιοι. ἐργῶ δὲ πείραθέντες
καὶ διδασχθέντες, ὅτι πολλῶν κακῶν ἡ ἀνοία
πολλοῖς αἰτία γίγνεται, τάχα ἄρ' εἰ τύχοιεν,
σωφρονέστεροι πρὸς ῥ' λοιπὸν τ' χρόνῳ ἡρῶντο
τὸ τοιοῦτον μικρὸν αὐτοῖς ὠφέλημα ἢ γούμαι.
φημὶ δὲ χεῖναι πείρασθαι σὺν τῶν τῶν ἀνδρα-
νῶν μὴ μνηστικῶν, ἡθυμουμένων, ὅτι πρὸς
ἡμῖν ἐστὶν ἐπιβουλεύσαντων ἐξήπαρ-
θε, ὧν οὐδένος αὐτοῖς δίκην δοῦναι δίκαι-
ον ἄρ' εἶναι φησαίτε. ὁρᾶτε δὲ κακῶν ὧν ἂν
δῖος ἀθλῶσιν, ὅτι πολλοὺς ἡμῖν πεπολεμη-
κατε πολέμους, καὶ πρὸς δημοκρατίας, ὁ
πρὸς ὀλιγαρχίας, καὶ τοῦτο ἴσε μὲν ὁ αὐτοί.
ἀλλ' ὑπερῶν πρὸς ἑκατέρους ἔσθ' ὑμῖν ὁ πόλε-
μος, τὸ τ' ἴσως ὑμῶν οὐδεὶς λογίζεται. ὑ-
περ τίνων οὐρ ὅστις πρὸς μὲν τῶν δήμων, ἢ
περὶ τῶν ἰδίων ἐγκλημάτων, οὐδ' ἀποκρίνται
δημοσίᾳ διαλύσασθαι ταῦτα, ἢ περὶ γῆς μέ-
ρους, ἢ ὄρων, ἢ φιλοτιμίας, ἢ ὅτι ἡγεμονίας.
πρὸς δὲ τὰς ὀλιγαρχίας, ὑπερ μὲν τῶν οὐ-
δένος. ὑπερ δὲ τῆς πολιτείας, καὶ τῆς ἐλευθερίας. ὁ
τέ ἐγὼ γε, οὐκ ἂν ὀκνησαιμι εἰπεῖν, μάλλον ἢ
γεῖσθαι συμφέρον δημοκρατικῶν τῶν ἐλ-
λῆνας ἀπαντὰς πολέμων ἢ μῖν, ἢ ὀλιγαρχ-
κῶν, φίλους εἶναι. πρὸς μὲν ῥ' ἐλευθέρους
ὄντας, οὐ χαλεπῶς ἂν ὑμᾶς εἰσώλω περὶ ἡ-
σῶν νομίζω ὅποτε βεληθείη. πρὸς δὲ τοῖς
ὀλιγαρχομένοις, οὐδὲ πᾶσι φίλων ἀσφαλῆ
νομίζω.

νομίζω. οὐδέ σθ' ὅπως ὀλίγοι πολλοῖς ἡγή-
τοῦντες ἄρχων, τοῖς μετ' ἰσχυρίας ζῶν ἡγε-
μένοις, εὖνοι γέροντες ἀν. θαυμάζω ὅτι εἰ μὴδεῖς
ἡμῶν ἡγεῖται, χίωρ ὀλιγαρχομένων, ἢ μι-
τυλῶν αἰών, καὶ νυνὶ ῥοδίω, καὶ πάντων ἀν-
θρώπων ὀλίγου δέω λέγῃ, εἰς ταύτῃ πῶ
δολοίαν ὑπαγομένων, συγκινδυνεύειν τι-
πῶ παρ' ἡμῶν πολιτείας, μὴ ὅτι λογίζεσθαι τὸ
ὅτι οὐκ ἔστιν ὅπως, εἰ δ' ὀλιγαρχίας ἅπαντα
συνίσταται, ἢ παρ' ἡμῶν δ' ἡ μὲν ἑάσουσιν, ἵνα
σι γὰρ οὐδέναις ἄλλας πάλιν εἰς ἐλευθερίαν τὰ
πράγματ' ἀν. ἐπανάξοντες. ὅθεν δ' ἡ, κακὸν αὐ-
τοῖς ἀν. ἡ γνέσθαι προσδοκῶσι, τὸ τὸς ἀνε-
λεῖν βαλῆσιν. Τὸς μὲν οὖν ἄλλας τὸς ἀν-
κοῦντας ἵνα, αὐτῶν ἡ κακὴ πεπονθότων, ἐχ-
θροῦς ἡ γένοιται χρεῖ. τοῖς ὅτι τὰς πολιτείας καὶ
ἀνόντες, ἢ μέθισάντας εἰς ὀλιγαρχίαν, κοινὸς
ἐχθρὸς παραινῶ νομίζω, πάντων ἡ ἐλευθερί-
ας ἐπιθυμοῦντων, ἔπειτα ἢ δίκαια ὡς ἀνδρες
ἀθλῶνται δημοκρατομένους αὐτοῖς, τοιαῦτα
φρονέοντες φαίνονται πρὸς ἡ ἀτυχόντων δ' ἡ-
μῶν, οἷα τὸς ἄλλας ἄ. ἰώσεται φρονέειν πρὸς
ἡμῶν, εἴ ποτε, ὅ μὴ γένοιτο, τοιοῦτό τι συμ-
βαίει. Ὁ γὰρ, εἰ δίκαιά τις ἀν. φήσει ῥοδίους
τεπονθέναι, οὐκ ἐπιτήδους ὁ καὶ ῥὸς ἐφικνῶνται.
δ' ἡ γὰρ τὸς εὐτυχόντας, πρὸς ἡ εὐτυχόντων ἀν-
φαίνονται βαλνομένων τὰ βέλυσαι, ἔπειτα δ' ἡ-
πρὸς ἀν. ἡ μὲν ἄλλοι ἀπασιν ἀνθρώποις. ἀ-
κούω δ' ἔγωγε πολλὰς ἐν ταῦτο παρ' ἡμῶν

ὥς ὅτε ἡ τὴν ἡσπερ ἡ ἡλίου ἡ μῶν, σιωπῶν λένθη·
σᾶρ τινές αὐτῶν σωθῆναι, ὡς ἐγώ, μόνων ἀρ-
γείων ἐν ᾧ πῶν τὶ μνησθῆσομαι βραχυῖ. οὐ
ἂν ἡ μάς βελοῖ μὴ δόξα ἔχοντας τοῖς σώ-
ζουσιν ἀτυχῆσαντας αἰεὶ, χεῖρους ἀργείων
ἐν ταύτῃ τῇ πρᾶξι φανῶναι. οἱ χώρα μὲν ὁμο-
ρον τῇ λακεδαιμονίῳ οἰκόντες, δρῶντες ἐ-
κείνους, γῆρ κὴ θαλάττης ἄρχοντας, οὐκ ἀπώ-
κησαν, οὐ δ' ἐφοβήθησαν εὐνοικῶς ὑμῖν ἔχοντες
φανῶναι. ἀλλὰ καὶ πρὸς βίβλιν ἐλθόντας ἐκ λα-
κεδαιμονίας ὥς φασιν ἐξατήσοντάς τι-
νας τῶν φυγάδων τῶν ὑμετέρων, ἐμφίαν-
το, ἐὰρ μὴ πρὸ ἡλίου δύοντος ἀπαλλάττων·
πολεμίδες κρήνη. εἶτα οὐκ ἀιχρόν ὧς ἀνδρῶν
ἀθλωαῖοι, εἴ ῥ' ἂν ἀργείων πλῆθος οὐκ ἐφοβή-
θη τῶν λακεδαιμονίων ἀρχῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς
καιροῖς, οὐδὲ τῶν ξώμων, ὑμεῖς δ' ὥντες ἀθυ-
ναῖοι, βάρεσθον ἀνθρώπων, καὶ ταῦτα γυναῖκα
φοβηθήσεσθε, καὶ μὴ, οἱ μὲν, ἔχουσιν ἂν ἐπὶ ῥοῇ
πολλὰ κίς ἡ τῶν ὑπὸ λακεδαιμονίων. ὑ-
μεῖς δ' ἐν νικίῃ μὲν πρὸς λακίς βασιλέα, ἡ τῆσδε δ'
οὐδὲ ἀπαξ, οὐτε τ' δ' ἄλλων τ' βασιλέως, οὐτε αὐ-
τὸ ἐκείνους. εἰ γὰρ τοῖς πᾶσι, καὶ κεκράτιν πρὸς βασι-
λεὺς, ἡ τῆσδε πρὸς τὰ τοὺς τῶν ἐκείνων καὶ προ-
δότης αὐτῶν χρημασι πείσας, ἡ οὐδ' αὖτως ἀλ-
λως κεκράτηκε. καὶ οὐδὲ τῶν αὐτῶν σωζομένων
χρῶν, ἀλλὰ μὴ, εὐρήσετε αὐτῶν, τῶν τε πόλιν
λακεδαιμονίων ἀδυνάτου ποιήσαντα, καὶ πρὶ
οὗ αὐτὸ βασιλείας κινδυνεύσαντα πρὸς κλέ-
ας

αρχόν, καὶ κύριον. οὐτ' οὐμ' ἐκ τῶ φανερῶ κεκέρχ
τηκην, οὐτ' ἐπιβλεῦσαι σωσιν ὡς ἔχον αὐτῶ.
ὁρῶ δ' ὑμῶν ἐνίοις, φιλίππυ μὲν ὡς ἄρα οὐδ' ἐ=
νὸς ἄξιου, πολλάκις ὀλιγώρουντας, βασιλέα
ἔως ἱχυρὸν ἐχθρόν, οἷς ἂν προσέλκ', φοβερ=
μένους. εἰ γ' ἔρ' Ἰ, ὡς φαῦλον οὐκ ἀμυνόμε
θα, ἔρ' δ' ὡς φοβερῶ πάνθ' ὑπείξομεν, πρόσ
τινας ὡς ἄδξες ἀθλῶαί τοι παραξόμεθα. εἰσὶ δὲ
τινὲς οἱ παρ' ἡμῖν δ' οὐκ ἔστι τὰ δίκαια λέγειν
ὑπέρ' ἡμῶν ἄλλων πρὸς ὑμᾶς. οἷς παραινέσαι=
μ' ἂν ἔγωγε τοσοῦτον μόνον ὑπέρ' ὑμῶν πρὸς
τοὺς ἄλλους ζητῶν τὰ δίκαια λέγειν, ἵν' αὐ=
τοῖς τὰ προσήκουσα πρῶτον φαίνωνται ποιεῖν=
τες, ὡς ἐσὶν ἄτοκον περὶ τῶν δικαίων ὑμᾶς δ'
δ' ἄσκησιν αὐτῶν, οὐδ' ἄδικαια πρὸς ὑμᾶς. οὐ γάρ ὅστι
δ' ἄδικα ὄντα πολίτῳ, ὑμεῖς καθ' ὑμῶν λό=
γους, ἀλλὰ μὴ τοὺς ὑπέρ' ἡμῶν ἐσκεύεσθαι. φε=
ρε γ' ἡμῶν πρὸς θεῶν σκοπέετε, τίς δ' ἡ ποτε ἐν βυ=
ζαντίῳ οὐδεὶς ἔσθ' ὁ δ' ἰδ' ἄσκων ἐκείνους, μὴ
καταλαμβάνειν χαλκήρεϊ, ἢ βασιλέως
μὲν ὅστις, εἴχετε δ' ὑμεῖς αὐτῶν, ἐκείνους δ' οὐ=
δ' ἀμόχυν προσήκει. μὴ γ' συλυμερίαν ἡλιν
ὑμετέρων ἢ τὴν σύμμαχον οὐσαν, ὡς αὐτὸς
σωτὴρ ἡμῶν, καὶ βυζαντίους ὁρῶντων τού
των χώραν παρὰ τῶς ὁδοῦ, καὶ τὰς σωθῆ=
κας, ἐν αἷς αὐτονομοῦναι γέγραπται, οὐ=
δὲ μανσῶλου ζῶντος, οὐδὲ τελευτήσαντος ἐ
κείνου, τὸ ἄσπευστον οὐδεὶς ἔσθ' ὁ δ' ἰδ' ἄστων,
μὴ καταλαμβάνειν κωμ, καὶ ῥόον, καὶ ἄλ=
λας

λας πολῆς ἐτέρας ἐλλωίδας, ὧν ἡ βασί-
λειος ὁ ἐκ ἐνὸς διεσπότης ἐν ταῖς σωθῆκαις
ἀπέστη τοῖς ἔλλησι, καὶ περὶ ὧν πολλοὺς κιν-
δύνους, καὶ καλοὺς ἀγῶνας οἱ κατ' ἐκείνους
τῶν χρόνων ἐλλωες ἐπλήσαντο. εἰδ' ἄρα καὶ
λέγει τις ἀμφοτέροις αὐτοῖς, ἀλλ' ὅγε περ
σόμενοι τούτοις ὡς εἶοι κερ οὐκ εἰσὶν. ἐγὼ δ' εἰ-
καίον μὲν εἶναι νομίζω κατάγρητον ῥοδίωρ
δ' ἡ μορ. οὐ μὲν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ δίκαιοι νῦν
ἔσταιν εἰς ἀποιῶσιν οὗτοι βλέψω, προσήκοντα
μαὶ παραινέσαι κατάγειν. διατί; ὅτι πάν-
των μὲν ὧν ἄνδρες ἀθηναῖοι τὰ δίκαια πρὶν
ὑσμνηκώτῃ, ἀιχρόν μᾶς μόνουσι μὴ ἐθέλῃ
ἐπάντων ὃ τῷ ἄλλω ὅπως ἀδικῇ δυνά-
σονται παρὰ σκῆδαζομένων, μόνους ἡ μᾶς
τὰ δίκαια προτείνεσθαι μηδενὸς ἀντιλαμ-
βανομένους, οὐ δικαιοσύνην, ἀλλ' ἀνδρεί-
αν ἡγοῦμαι. ὁρῶ δ' ἀπαντὰς πρὸς πλὴν πα-
ροῦσαν δυνάμιν καὶ τῷ δίκαιω ἀξιουμένους
καὶ πρὸς ἀδύγμια τὸ τε λέγειν ἔχω πάσι νῦν
μὴ γινώσκοντες εἰς σωθῆκαι διττὰς εἶς ἔλ-
πει πρὸς βασιλέα, ἃς ἐποίησεν ἡ πόλις ἢ
ἡμετέρας, ἃς ἀπαντες ἐγκωμιάζομεν, ἡ με-
τὰ ταῦτα ὑσερον λακεδαιμόνιοι, ταῦτας
ὧν δ' ἡ κατηγοροῦσι. κἀντάύταις, οὐχὶ ταυτὰ
δίκαια ἀμφοτέροις ὤρισαι. τῷ μὲν γὰρ ἰδί-
ω δικαίω τῷ ἐν ταῖς πολιτείαις, οἱ νόμοι
κοινὴν πλὴν μετουσίαν ἔδωκεν ἡ ἰσὺς, ὅτι εἰς
ἀδικήσεις, ἡ τοῖς ἰχυροῖς, τῷ δ' ἐλλωικῶν δικαίω

καίωρ, οἱ κραυῶντες, οὐδεὶς αὖ τοῖς ἡπτοσι γίνον-
ται. ἐπαδὴ τοίνυν ὑμῖν ἐγνωκέναι τὰ δίκαια
καὶ πρῆν ὑπάρχει, ὅπως καὶ προᾶξαι ταῦτα ἐφ'
ὑμῖν ἔσται, δὲ σκοπεῖν. ἔσται δὲ ταῦτα, εἰ μὴ
πολυφθῇτε κοινοὶ προσάτηρ οἱ πάντων ἐλδύ-
θερίας εἶναι. εἰκότως δὲ μοι δοκεῖ χαλεπώ-
ταρ ὑμῖν εἶναι προᾶξαι τὰ δέοντα. τοῖς μὲν
ἄλλοις ἀπασιν ἀνθρώποις, εἰς ἀγῶν ἐσιν αὖ
πρὸς τὸς προδόντας ἐχθρούς. ὧν εἰς κρατή-
σασιν, οὐδὲν ἐμποδὼν αὐτοῖς κυρίως τῶν ἀγα-
θῶν εἶναι. ὑμῖν δὲ ὧν ἀνδρὲς ἀθλωαῖοι, δύσ. οὐ-
τός τε καὶ τοῖς ἄλλοις, καὶ προσέως ἔτε-
ρ τοῦτο πρότερον μείζον. δὲ ἢ ὑμᾶς
βυλδομένους κρατῆσαι τῶν τάναντία τῇ η-
λφ παρ' ὑμῖν πράττειν προηρημένων. ὅταν οὐκ
μηδὲν ἢ διὰ τούτων ἀκονιτὶ τῶν δεινόντων χρε-
σθαι, πολλῶν διαμαρτάνει ὑμᾶς εἰκότως
συμβαίνει. τὸ μὲντοι πολλὰς ἀδελφὰς ταύτῃ
τῶν τάξις αἰετῶν οἱ πολιτείας, ἴσως μὲν
αὖ παρὰ τὴν μοδοδοτῶν αὐτοῖς ὠφέλεια μά-
λκ' αἰτιαί. οὐ μὲν, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς ἀντις ἔχου-
σιν αἰτίασθαι. ἐχθρῶν δὲ ὧν ἀνδρὲς ἀθλωαῖ-
οι, τῶν αὐτῶν ἔχουσαν διάνοιαν ὑμᾶς πέρι οἱ
ὧν τῇ πολιτεία τάξεως, ἢ μὴ πέρι πέρι οἱ ὧν στρα-
τεία τάξεως ἔχετε. τίς οὐκ ὅστις αὐτῇ ὑμᾶς
ἐν λείποντα τῶν ὑπὸ τοῦ στρατηγῶς τάξις
ταχθεῖσιν, ἀτιμὸρ οἶεσθαι προσήκειν εἶναι,
καὶ μηδενὸς τῶν κοινῶν μετέχειν. καὶ τοίνυν
καὶ τοῖς τῶν ὑπὸ τῶν προγόνων τάξις ὧν τῇ
πολι-

πολιτεία παραδεδομένῳ λίπόντας, ὁ πολι-
τθνομένους ὀλιγαρχικῶς, ἀτίμους τοὺς συμε-
λεύειν ὑμῖν αὐτοῖς ποιῆσαι. νῦν ὃ τῶν μὲν
συμμάχων τῶν αὐτοῦ ἐχθροῦ καὶ φίλου
ὑμῖν ὁμομοκότας, νομίζετε εὖνους ἄτους;
τῶν δὲ πολιτθνομένων οὐκ ἴσιν, ὥσπερ τῶν
ἡλεως ἐχθροῦ ἐσημένους, τῶν τοῦ πισοτά-
τους ἡγεῖσθαι. ἀλλὰ ὅτι οὐκ ὅτι τις κατηγο-
ρήσῃ ῥυτῶν, ἢ ῥίς ἄλλοις ὑμῖν ἐπιπλήξῃ, χα-
λεπόρ ἐν ῥῶν. ἀλλὰ ὅτι ὁ ποίῳ λόγῳ, ἢ ποίῳ
πράξεως ἐπανορθώσεται τις ἀνὺ οὐκ ὀρθῶς
ἔχει, τοῦτ' ἐργον ἐν ῥῶν. ἴσως μὲν οὖν οὐδὲ τοι-
παρόντ' ὁ καιροῦ περὶ πάντων λέγειν. ἀλλ'
ἐὰν ἀπροήκηθε, δάυνθε ἐπικυρώσαι συμφέ-
ρουσθ' τινὶ πράξει, καὶ τὰ λλ' ἀν' ἴσως καθ' ἑμ' ἀρ-
βέλτιον χοίη. ἐγὼ μὲν οὖν οἶμαι δ' ἔμ' ὑμᾶς,
ἀντ' λαμβάνεσθαι τούτῳ τῶν πραγμάτων
ἐρρωμένως, καὶ πράττειν ἄξιον πόλεως. ἔν-
θυμ' οὐκ ἐν ῥῶν, ὅτι χαίρετε ἀκρόντες, ὅταν τις
ἐπαινῇ ῥῶν προγόνους ὑμῶν, καὶ τὰ πεπραγ-
μένα ἐκείνοις διεξίη, καὶ τὰ τρέπαια λέγῃ.
νομίζετε τοίνυν ταῦτα ἀναθῆναι τοῦς προ-
γόνους ὑμῶν, οὐχ ἵνα θαυμάζητε ταῦτα θεῶν
ζούντες μόνον, ἀλλὰ ἵνα καὶ μιμῆ-
σθε τὰς τῶν ἀναθῆναι ἄρε-
τάς.

ΤΕΛΟΣ.

SIMON MA- RICIVS PILSNEN

sis, iuueni bonarum literarum
candidato, lectori auditori
q̃ suo. S. P. D.

Imperator ille præclarus lacedæmoniorum
Lyfander, cum stipendium militi suo, Cyri libera-
litate adauxisset, longè cum & alacriorem quàm
antè & promptiorè adeò reddiderat, ut in que-
uis pericula imperatoris sui ductu libēs præceps-
q̃ ferretur. Nec mirum, nam ad labores strenuè
perferendos & ad pericula nauiter adeunda, for-
tissimum calcar, merces est. Num Apelles pictor
& Aristoteles philosophus, tanto cū studio, alacri-
tate, uoluptate, animiq̃ celeritate, in suis artibꝫ
tāta cū admiratione omnīū uersarētur? ni Alexā-
drū Macedonē, cuius dominatu unius omnia fere
tenebantur, & studiosum sui & admiratorem ha-
buissent? Paucos quidē extulit Rhomana Respub.
imperij domicilium, nō indignos nomine oratorū,
at multò fortasse uidisset pautiores, ni tot tātaq̃
præmia uel ad gratiam uel ad opes uel ad digni-
tatem, proposuisset. Neq̃ Græcia tot philosophos
iactaret, si paruam eruditionis rationem habuis-
set.

set. Atq; adeo pleræq; nationes nostra ætate, uix-
dum iugum barbarici, quæ totum penè orbem in-
uaserat, à suis cervicibus depulissent, ni adolescē-
tum ingenia, literarum gustu ueluti inescata pel-
lectaq; in incepto semel munere ampla spe præ-
mijsq; honestis detinerent. Ac utinam & regni no-
stri Sarmatici pceribus, quorū interest omni hone-
sta ratione Rempub. tueri & augere, aliquando
in mentem id ueniat, ut iuuentutem Polonam, cu-
ius profectō generi studiorum non ineptam, ho-
nestis quibusq; præmijs, tanq̃ stimulis, ad uirtutis
& literarum amorem excitarent accēderentq;,
breui tempore profectō aliam regni nostri faciem
uideremus. Etenī facefferet hinc cū adductis supci-
lijs barbaries, in q; eius locū subijret, cū suo illo splē-
dido choro Musarum, honesta humanitas, quam
appellant Græci *ἡθὺς*, suus uirtuti honos
daretur, iustæ & debitæ pœnæ uitio solueren-
tur, inertī ignauie nulla merces, industriæ
ac solertiæ magna gratia haberetur. At nunc
turpe dictu, plures sunt, qui profugi ex castris hu-
manitatis, barbarici, inertieq; nomina dant, nam
hæc fœda quamuis sit, stipendia tamen honesta mi-
liti suo proponit, opes, honores, dignitates, huma-
nitatis castra hijs penè omnibus destituta sunt.
Quis uerò est tam benè institutus, qui non opulen-
tiam cum honestate coniunctam, egestati: amplam
spem, tenui: uberem militiam, castris pauperrimis
anteferat? Quis non otium malit q̃ laborem, si o-
tij ingentem

ix=
in=
scē
el=
e=
no
ine
do
u=
o=
tis
g;
em
dei
blē
m
os
ia
ie
nc
hu
m
mi
na
t.
en
m
is
o=
m

ij ingentem fructum esse, laboris propē nullum
uideat? Mirum igitur esse non debet, in castris hu-
manitatis militiam adeō rarum esse, præsertim a=
pud nos, ad castra barbariei ac inertie tam fre-
quentem turbam aduolare. Dispar utrobique stipen-
diorum ratio est, non æquē fructuosa militia, hinc
magna parua illinc præmia auferuntur. ô mores
ô tempora. Ita ferē fit ut ea studia, quibus nec
honus tribuitur nec ulla gratia refertur passim
ab omnibus negligantur quemadmodum & prisca
illa ætate Rhomanorum qua bellis non literis stu-
debatur, quo min⁹ honoris erat poetis (inquit Ci-
cero) eō minora studia fuerunt, Honos alit artes,
omnesq; incenduntur ad studia gloria, iacentq;
ea semper quæ apud quosq; improbantur. Quid
ergo? Nūc & nos, deserta militia honesta sed abs-
q; fructu, fœdam si frugiferam petemus?
Deferat hic feruor mentes cadat impetus amens.
Causa adhuc nulla est ô Iuuenis cur despe-
ratis tuis rebus castra tuæ humanitatis deferas.
ac tuum nomen turpi inertie cui barbaries fida
comes est adscribi patiare. Si te huius nostræ mili-
tie tantus passim contemptus malè habet, si nulla
præmia aduocant, retinent, excitant, tu tamen
ipse tibi pulchra merces sis, tuus te candor inge-
nuus, tua uirtus, tuæ humanitatis honestas console-
tur, hæ tibi opes sint, hij honores, hæ amplissima
præmia. Caue ne inuidia temporum, ab honestis re-
bus, te auocet, caue barbaries atrahat te ad se, &

Cornicula vex

ab humanitate auellat, ne pluris istos honores eam
ducos, quàm immortale decus uirtutis, quod ex
amœno prato literarum colligitur, facere uideam
re. Sed si forte etiam nonnihil ista te mouët, Suetoniana tamen Cornicula illa uox te soletur, plena
spei. ἔσσι πάντα καλῶς erunt omnia bene.
Quid? cum summa imperij penes humanitatem o-
lim fuisset, barbaries subitòne uniuersum propè
orbem inuaserat? Minime uerò. Non sine acri, an-
cipiti, diuturnoq; prælio illa huic succubuit. Pro-
inde adolescens permane in incepto, & humani-
tati naua operā. Illucescet aliquando ille dies (ut
omnium rerum uicissitudo est) quo honesta huma-
nitas uirtute ac robore superior, fœdam barba-
riem conficiat ac prosternat: rerumq; omnium
posita, multitudine opum, honorū, dignitatum,
tanq̃ opimis spolijs, conspicua, militem suum ditet,
cohonestet ac exornet. Quod quidem iam propè
adesse, cum pleraq; alia tum in primis, Samuelis
Maccionij Præsulis uigilantia, uirtus, ac eruditio
singularis bene nos sperare iubent. Quæ simul o-
mnia, quamuis honeste Præsulis militiæ haud du-
bia signa sunt, in primis tamen ille diuina concio-
nes (res in Episcopis hoc nostro seculo perrara,
sed ut honorifica ita & pernecessaria) quas pa-
stor apud suas oues solet habere, locupletissimi te-
stes sunt, cui militiæ Antistes nomen dedit, & in
quibus castris à puero militauit. Et non depugna-
bit ille pro honestis literis quibus iuuenis studuit?

non

non castra barbariei capiet euertere; non honesto Masarum choro studia nostra, adornabit; non efficiet ut multo plures posthac, honestæ humanitati quàm fœdæ barbariei ac iertæ nomina dēt? Sine modo Præsulē respirare. Nouit ille p sua prudētia quæ sui muneris sunt, nouit maximū ornamentum regni esse benè institutū gymnasiū, radicē ac ueluti fontē totius boni & mali esse nō ignorat scholas philosophorū. Sed ne uideatur in munus suū temerē irrumperere, cunctatur, commodam occasionē expectando. Scit enim prudens Antistes morem tyrannū haud facile opprimi, sensim hoc potius fieri quàm subito, facinus magnum & memorabile sine magno negotio non perfici. Igitur mactē uirtute adolescens, in castris humanitatis, tantisper milita, donec tibi tuisq; comilitonibus, ac nobis qui docemus, unā tecum, melior fortuna affulserit. Neq; remittas animum ne fortē, munus honestæ militiæ, turpiter deseruisse uideare. Sæpenumero & mihi ipsi agrē sit, qui, in eadem tecum militia perseuerās, excubo. Et nī sæpe iisdem ipsis rebus me quibus & te nunc consoler, iamdudum ab hac militia transfugissem & ad florentem aliam deuolassem. Quare o iuuenis, si ego non lucri spe, quod quàm uile sit hominibus nostri ordinis pudet dicere, non ambitionis studio à qua semper alienus & sum ut debeo & fui, sed solo erga tuam præclaram indolem amore, tum uiua uoce tum scripto

meam operam sedulo tibi exhibeo. Vide ne tu, tibi ipsi iniurius, inconsulte atq; adeo improbe egisse uideare, si desertis castris ac parma abiecta, ferre in medio tuorum laborum cursu humanitatem turpiter repudies. Bono animo sis, quantum ego uiribus coniti potero & ingenio consequi, nunq̃ decro tuis studijs, modò in te significationes non ingrati animi appareāt. Scio quidem, quod ago nunc, egiq; paulò ante, id, non usq; adeo professionis meae munus esse, Iurisconsulti namq; est nò tam græca latinis donare, quàm aut pertractandis interpretandisq; legibus incumbere, aut respondere de iure, aut quod suscepit munus publicè profiteri. Sed quid me uis optime adolescens. An dum, quod uelim quodq; magis deceret non licet propter iuriconsultorū copiam, qui suo munere funguntur nò ineptè, id saltem quod superest, non agā pro uirilitui causa? Quamuis, re penitus inspecta, nò parum conferre debet uideri, si is, qui se iuriconsultum esse uult, in castris humanitatis uersetur, & transferendis Grecis studeat. Neq; enim ea res est parui momenti ad eloquentiam comparandam, qua uel sola, cetera si desint, Iuriconsultum instructū esse oportet. Propterea & Trebatius preclarus Iuriconsultus Ciceroni, uiuenti adhuc, studuit. & P. Crassus solebat dicere Scæuolæ fratri suo, neq; illum in iure ciuili satis illi arte facere posse, nisi dicendi copiam assumpsisset, neq; se ante causas amicorum tractare, atq; age

re cœpisse, quam ius ciuile didicisset. Atq; adeò Im-
perator noster Iustinianus, iuris in artem redigēdi
prouinciam dedit Triboniano, uiro excelso, quòd
similiter eloquentiæ & legitime scientiæ artibus
decoratus in ipsis rerū experimentis emicuit uel
ipsius Imperatoris testimonio. Siquidem eloquen-
tia cum iurisprudētia mutuis auxilijs utuntur,
Sociæ sibi artes sunt, altera in alterius opem con-
iurat amicē. Nam Orator in Repub. dicturus, ma-
teriam dicendi petit ex iure. Iurisconsultus contrā
non potest optime quæ suæ professionis sunt expli-
care, nisi rationem dicendi uimq; teneat. Pro-
inde quòd paulò antè Demosthenis orationem de
pace, nunc de libertate Rhodiorum, latinitate do-
naui, & præclarum illud Ciceronis opus de ora-
tore publicè profiteor, quamuis nonnihil à profes-
sione iurisconsulti utrunq; ab officio tamen profe-
ctò non omnino alienum esse existimabis, pro tua
prudētia. Adieci & scholion in margine, indicē
artificij, ac comentariū pbreue locis obscurioribus
explicandis, ut hoc ipso & me dictandi munere et
te onere excipiendi releuem. Bene uale.

Cracouia Pridia Nonas Aprilis.

Anno Christi. 1547.

IN DEMO- STHENIS ORATIO nem pro libertate Rhodiorū Commentariolum.

Onfecto bello peloponnesiaco,
quo uiginti octo annis tota fe-
ré græcia afflicta est, quemad-
modum Thucydides & Xeno-
phon tradiderunt : Mausolus
princeps Cariae, qui octauo
anno regni Philippi Macedonum regis mortuus
est, amicitia erga populum Rhodiorum praefer-
rens, eorum statum popularem conturbauit. Nā
optimates seu diuites Rhodiorum Democratiam
Oligarchia Mausoli auxilio commutantes, popu-
lo libertatem eripuerunt. quod Demonsthenes
apertè his uerbis testatur. φανίσκεται δ' ὁ μὲν
πρωτὰ νέουσας τὰντα ἢ πέισας μαύσωλος
φίλος εἶναι φάσκων ῥοδίω τῆν ἐλευτερίαν
αὐτῶν ἀφῆκε μένος id est Mausolus aut qui earum
rerum transactor & sumus administer fuit,
amicum se Rhodiorum esse dictitans libertatem
eis ademisse uidebitur. Quamuis, quisquis ille qui
argumentum huius orationis Græce scripsit, ali-
ud di

ad dicat, existimans Artemisiam sororem ac cō-
 iugem Mausoli, quæ in demortui locum in bien-
 nium usq; successit authore Diodoro Siculo, di-
 nitibus Rodiorum tulisse auxilia, ad libertatem
 populo eripiendā. Sed siue uiuentis Mausoli ope-
 ra, quod Demosthenes uidetur significare, siue,
 hoc mortuo, Artemisiæ auxilio, quod authori
 anonymo uideo placuisse, libertas Rhodijs erep-
 ta sit, non admodum contendo, nam hoc ne an il-
 lud sentias parum refert. Illud certum est (nam
 & totius orationis Demosthenicæ series hoc indi-
 cat, et author argumenti palam fatetur) liber-
 tatē Rhodijs ereptam esse, autoritate regis
 Persarum quem Demosthenes cum hic tum sepe
 aliās regem κατ' ἔξοχην ut Macedonem nomine
 proprio solet uocare. Hunc autē regem Persarū
 Artaxerxem esse (cui Mnemoni id est. Memori
 cognomentum fuit, filium Darij ac fratrem illi-
 us Cyri iunioris, a quo, ut regno paterno deijce-
 retur, quemadmodum tradit Xenophon libris se-
 ptem, & Plutarchus in uita Artaxerxis, & insi-
 dijs aliquando & aperto Marte petitus est)
 Demosthenes his uerbis uidetur significare. οὐδ' ὅτι τοῦτο αὐτῷ συνενήνοχε, ἀλλὰ μήν, εὐση-
 σετε αὐτόν, τήν τε πολλήν λακεδαίμονίῳ
 ἀσθενίᾳ ποιήσαντα, καὶ περὶ τῆς αὐτοῦ βασι-
 λείας κινδυνεύσαντα πρὸς κλέαρχον καὶ κύβωρον
 id est atq; ne hoc qdem ipsi profuit, quin reperi-
 etis ipsum cum ciuitatem Atheniensium Labefacta

aret. periculum sui regni, aduersus Clearchum
& Cyrus, subiisse. Cyrus namq; huius Artaxer-
xis frater una cum Clearcho Lacedemonio,
ingentem exercitum Grecorum barbarorumq;
in Asiam perduxit, ut fratrem regno exturbaret.
Itaq; populus Rhodiorum hoc modo amissa liber-
tate, eius recuperandæ gratia ad populum A-
theniensem pro auxilio cōfugit. Quod orator po-
pulo persuasurus, cum uideret Athenienses non
parum Rodijs inensos esse ob bellum sociale, nō
à Rhodiorum persona exorditur, quos oderunt:
sed ab Atheniensium officio quod oratoribus de-
betur, simulq; ipsorum laudibus, non tamen si-
ne obliqua uituperatione, in auditorum siue po-
puli animos sese artificiosè insinuat: rem pro re
id est officium Atheniensium pro auxilio ferendo,
personā pro persona, uidelicet pro Rodijs Athe-
nienses subiiciens. Orationis uerò genus delibera-
tiuū est. Nā Demosthenes Atheniensibus author
est ut ferantur populo Rhodiorum auxilia. Sta-
tus qualitatis, quod hoc ex cōmodo Atheniēsū esse
existimet. Species iuridicialis absoluta præser-
tim in loco ἐκ τῆς δυνάττος in prima occupatione
quam timori regis opposuit, nam in alteram oc-
cupationē, status cōiecturalis itereurrit ad ea quæ
qualitatis sunt ἐκ τῆς δυνάττος ex facto ac totius
negotij gestione cōpbanda Locus aut utilitatis cō-
stitutiōi assumptiue innititur. Nam primū facta in-
uidia proceribus ut feratur Rhodijs auxilia sua-
det

30

det equitate Atheniensium et utilitate Rhodiorum,
 Deinde remotioe criminis usus in deceptores po-
 puli Rhodiorum, facto Atheniensium μνηστικὰ
 amolitur Est et status negocialis eo in loco qui
 ducitur ex iusto, quod eum pertractet equitate
 naturali, sunt enim negocialis constitutionis spe-
 cies tres, ius naturale, consuetudinis, et legiti-
 mum In hoc aut ingenium Demosthenis admi-
 randum est, quod cum Thucydide comune habet
 (ut Vlpianus sentit) quod non solum ex his quæ
 inter se contraria sunt, faciat exordia, sed ut his
 etiã quæ suspicionē insidiasq; preseruerūt τεχνικῶς
σφόδρα καὶ δεινῶς in gratiam auditorum se in-
 sinuet: quale est primæ olynthiacæ exordium, qua-
 le et tertiæ, ubi obiurgando Athenienses, quod
 apud eos τοῖς λόγοις οὐ συντρίχει τὰ πράγ-
ματα .i. uerba non consentiāt cum rebus, bene-
 uolentiam tamen conciliat. Quemadmodum et
 in hoc exordio coarguens Athenienses quod non
 facile persuadentur ut ea quæ statuerint exequā-
 tur, non offendit tamen sed conciliat, ut pote qui
 laudem increpationi admiscuerit, hoc ingenio
 uidelicet seu industria Athenienses esse indicans ut
 quæ recta sunt non ignorēt, sed ad exequendum
 illud quod sciunt tardi sint,

¶ Vestri muneris esse puto o
 viri Athenienses

Crassus in primo de oratore, post naturam ac
 geniū

genium inter dicendi facultates primum locum tribuit timori uerecundo, presertim in oratione ordienda. Nisi (inquiēs) oratores timide ad dicendum accedant ac inexordienda oratione perturbentur, penē imprudentes uidentur. Nihil etenim auctore Fabio ad conciliandum gratius uerecundia, nec tamen semper, nec enim uno modo dicuntur exordia. Nam quedam adeo sunt ad modestiam composita ut nisi modeste ac cum pudore dicantur decorē dici non possunt. Tale est illud de coronatione contra Aeschinem, plenum modestiæ ac pudoris, ac omnino uultu totoq; penē corpore ad religionem composito pronuntiandum tale & Ciceronis pro Milone, continēs in se nō leues sanē pudoris significatiōes. Repperi as item alia exordia robustiora ac (ut ita dicam) magis mascula, cum quadam auctoritate ac confidentiā maiore pronuntianda, quale hoc nostrum est *μεσὸν ἀξιωματόν* ac uirile. Nam prima periodus (de Græca oratione dico) tribus cōmatis perfecta, numerosē & æquabiliter longis ferē syllabis fluēs, id quod est muneris Atheniensium erga consultores suos cum quadā auctoritate præscribit.

¶ Quamuis aut nūq̃ arduum esse existimaui.

Altera periodus qua artificiosē laude obiurgationi commista, Athenienses increpat seu accusat
negligē

negligentia, simulq; præparat animos, auditorum. Præparat quidem laude docilitatis ac industriæ ipsorum: accusat autem, quòd ea que facile discunt difficillimè nec cito exequantur.

Cū enim quippiā statueritis.

Scire aliquid, iōge aliud ē quā decernere statue-
re q; . Hoc esse nisi illud sit non potest. Athenien-
ses igitur quid statuendum sit non ignorant sed nō
facile decernunt. Ac ea quæ statuunt difficilior
multo exequantur. Vnde & illud legatorū spar-
tanorum, Athenienses scire quæ recta essent sed
facere nolle. Propterea dicit Demosthenes, Tan-
tum id solet ab agendo quantum paulo antè à
statuendo abesse. Quod uerò Athenis non facile
nec cito statuatur, non ob aliā causam Xenophō
existimauit, in libro de Repub. Atheniensium ἡ
δὲ τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν quā pro-
pter multitudinem caussarum. Nam aliquando
(ut idem inquit) non licet senatui populoq; homi-
nem expedire, quin illic per totum annū desideat.

Itaq; quorū nomine dijs grās

Hoc quidam initium deliberationis institutæ de
ferendo Rhodijs auxilio locumq; ab utili, alij par-
tem proēmij esse dixerunt. Sed nescio an non his po-
tius quam illis acquiescendum. Nam postea suo lo-
co in progressu orationis clarus & apertus est
utilitatis locus. Nec uerisimile est inceptum utili-
tatis locum, interiecto statim ἀπὸ τοῦ συνάτος lo-
co, De

co, Demosthenem turbare uoluisse, ut à principio quidem utilitatis locum, deinde ἀποὺ τῆς συνάτης postea rursus utilitatis locum tractaret. Est itaque ut uidetur sentire Vlpianus ἐπιβολὴ τὸ εὖναι. .i. beneuolentia ex pœna Rhodiorum, & attentio ex utilitate Reipub. Atheniensium. Illo namque, pœna scilicet misericordiam excitat, hoc uerò, emolumento uidelicet, quod Rempub. manet si auxilia tulerint Rhodij, auditorem facit attentum, primum incommoda quæ possint euitare si Rhodios in libertatem assererent, deinde quæ consequerentur commoda ordine recensendo.

¶ Bellum hoc ultimum,

Bellum, quod Demosthenes ultimum uocat, sociale est. Nam Athenienses, ut Diodorus Siculus in libro de gestis Philippi testis est, cum ab eis Chij Rhodij, ac Bizantij defecissent, inciderunt in bellum quod sociale appellatur, quod per triennium sustinuerunt. Electos (inquit Diodorus) duces Chareta & Chabriā cū exercitu ad id bellū miserūt, illi statim Chion inuadentes inuenerunt illuc missa auxilia ab his qui simul descuerunt & præterea à Carum rege Mausolo, instructisque ordinibus urbem & terra & mari oppugnare aggressi sunt, Chares cum peditum manu ad mania terrestri pugna contendebat, cum his qui oppido eruptiones faciebant. Chabrias autem in portum inuadens nauale prælium acriter incepit, sed eius naui ab ætuarijs hostium nauibus afflicta, & sui fortune cedentes

centes salutē consuluerant. Itaq; maioris faciens
gloriosā mortē quā ut uictus uiueret, à se ho-
stes fortiter repellēs, interfectus obijt. hæc Diodorus

¶ Chij vero & Byzantij.

Vt, & inuidiam belli socialis à Rhodijs in soci-
os, amoueret, & sui instituti compos esset, Chios
Byzantios ac Mausolum in graue odium adducit.
Hunc quidem insidiarum coarguens. Neq; enim ul-
le sunt ocultiores insidiæ (ait Cice. iij. act. in Ver.
quā hæc quæ latent in simulatione officij aut in
aliquo necessitudinis nomine. Illos uero infidelitæ-
tis accusans, cum tales esse ostendit ut amicos a-
ment in prosperis, deserant in aduersis, quod fictæ
amicitiæ signum est certissimum ut Naso cecinit.

Scilicet ut fuluum spectatur in ignibus aurum

Tempore sic duro est inspicienda fides.

Quo nomine & Cicero Sextum Neuium exagitat
dicens eum ab afflictâ amicitia transfugere & ad
florētē aliam deuolare.

¶ Cæterū demiror quod video eosdem ipsos.

Animis Atheniensium præparatis & ab ipso-
rum persona dum officij sui eos admonuit, ac lau-
dauit eorum solertiam in rebus cognoscendis, &
à re, uidelicet commodo Reipub. quod si Rhodijs
aquieterent, habituri essent. Iam ad confirmatio-
nem institutæ deliberationis accedit, suadens, ut
ferantur Rhodijs auxilia. Idq; primum loco à quo

τὸ δὲ πρῶτον quem regis timori opposuit per occupationem. Dicat enim aliquis, fuerit sanè utile ciuitati nostræ quemadmodum tu suades. Rhodijs non deesse, sed potentia regis Persarum terrori ē. Igitur αὐτὸν ἢ τῆς ἀντιθέσεως loco à possibili tractat. Idq; pluribus modis. Primo à maiore ad minus, quo regis timor amouetur, hoc modo. Nō timetis regem pro Aegyptijs qui tantum in parte regni eius sunt, nec igitur pro Rhodijs ipsum time-
mete, ubi minus terroris est, quod omnes Rhodij non alieni sed Græci sint, qui authōre Herodo. in fine libri viij. eiusdem & sanguinis & linguae sunt quorum & fana & sacrificia communia sunt, & mores asimiles. Deinde per occupationem qua suspicionem inconstantiae amolitur, ne uidelicet aliter nunc q̄ antè suasisse uideretur. Ante enim nō inimicitiarum cū rege suscipiendarum, sed bellici tantum apparatus faciendi aduersus eos qui forte ad iniuriam faciendam aggrediantur, author fuit. Nunc uerò bellū cū rege suscipiendū suadere uideatur, cū mirum esse putat Athenienses pro Aegyptijs regem non timere, pro Rhodijs autem eundem ipsum formidare. Quod hoc modo diluit. Hæc mea oratio qua nunc apud uos utor consentanea illi est quam aliquādo apud uos habui. Neq; enim uos nunc exhortor ut bellum regi faciatis sed ut ne Rhodijs q̄ Græci sunt deessetis: quod sanè & ipse rex uel me consultore (nam prosopepoeia est, qua & exornat orationem & fidem facit & tacite

tacite uel ipsius hostis exemplo admonet, non in=
ferendam esse, sed repellendam iniuriam) facturus
sit, qui quidem rex, etsi ea quæ ad se non pertine=
rent, sibi uendicare non debeat, pro suis tamen ad
uersus Græcos depugnaturus esset. Igitur non fa=
ciendum regi bellum, sed ad eos, Rhodios uideli=
cet, qui uestri sunt, uindicandos recuperandosq;
ut antè ita & nunc uos exhortor.

¶ Si igitur omnia decreuistis.

Complexio est quæ Grecis δῖλμμα appellatur, qua concludens uelut quodam acri stimu=
lo addit animos Atheniensibus contra regem.
Eò tamen deducit orationem ut existimet, si liber=
tas Rhodijs restitueretur, non fore bellum cum
rege. Etenim in prima parte dilemmatis turpitu=
dinem detestatur, si fortè ea quæ per fraudem
abstulit concedenda ei statuerent, idq; cum inse=
ctatione corruptelarum regis, in altera sc hor=
tatur, & ad pugnandum, si fortè opus esset, &
ad quiduis perferendum pro obtinendo iure suo.
Idq; duabus de causis quòd existimet fore ut Athe=
nienses eo minus debeant expectare ac timere, &
belli molestias, & pericula quidlibet perferendi,
quo maiore studio, & pugnandum cum rege &
quiduis perferendum pro obtinendo iure suo, sta=
tuerint. (Hoc namq; curæ est Demostheni in tota
oratione, ut fidem faciat, nihil fore belli Atheni=
ensibus cum rege, ob eam rem, si per eos libertas
Rhodijs restitueretur,) partim quod existimet
F prudenti=

prudentiam Atheniensium, omnibus notam fore,
si ea quæ decent quæque sunt ipsorum muneris stā-
tuant & faciant

Verum quō palam sit

Transit ad tertium modum solutionis τῆς ὅλης
τῆς ὁδοῦ, quo locus à possibili tractatur, exem-
plo pari ex antefactis, qui locus ad coniecturam
pertinet, non timendum uidelicet, ne bellum cum
rege fiat, propter libertatem Rhodijs restitutā
quòd neque, dum Samios antè in libertatem asserēt,
eiccto Cyprothemide quem Tigranes, regis præ-
fectus, Samo præposuerat, ob eam rem bellum cū
rege ad eam usque diem factum sit.

¶ Timotheum aliquando.

Timotheus dux Atheniensium pater Cononis ad cō-
fuit fortunatus, ut ex omnibus bellis ad quæ ali-
quando missus esset, uictoriam reportaret, qua-
re pictores ipsum dormientē & fortunā assisten-
tem ei cum plagis & alijs uenatorijs instrumentis
pingebant, hoc significantes, fortunam pro eo abs-
que ipsius labore omnia peragere. Quod cum ini-
quo animo ferret diceretque, suo se labore non for-
tune beneficio uincere, mox ucluti ulciscente ge-
nio uerbi insolentiā, nullas amplius uictorias re-
portauit. Author Plut. in uita Syllæ & Vlpianus
in ij olinth. Demosthenis. De Ariobarzane
autem rex ne an præfectus Persarum regis fuerit
quid certi scribam non habeo: quem tamen, quis-
quis fuerit, sub imperio regis Persarum fuisse ac-
cuidā

cuidā maritimæ regionī præfuisse, indicat locus ille Xenophontis libro primo Rerum Grecarum, ubi de Pharnabazo Cyro ac legatis Atheniensium mentio fit, quādo Atheniensium legatos ut Ariobarzanes ad mare deduceret, Cyrus ac Pharnabazus iubent. Et ille alter libro. 5. Aduenere item Syra cūsanae naues uiginti, nec non aliæ ab Ionia et Tiribazo quæ in Ariobarzani instructæ erant finibus. Erat enim (de Tiribazo loquitur) pridem hospes Ariobarzano. Hunc igitur Ariobarzanem postea à rege defecisse, is Demosthenis locus documento est.

¶ Quòd verò neq; Artemisia.

Altera occupatio, etiam ἐκ τῆς ἀντιθέσεως opposita timori Artemisiae ut prior timori regis, ne uidelicet et ipsa diuitibus Rhodiorum auxilio fore uideretur. Est autem argumentum quod uulgò à cōmuniter accidentibus appellatur, Græci rhetores et iureconsulti in hoc imitati Græcos τὸ πλεῖστον hoc est quod frequenter contingit, uocant. Syllogismus uerò hypoteticus à repugnātib; hoc modo. Si rex secunda fortuna in Aegypto uteretur Artemisia Rhodios adiuuaret et gratificaretur regi, sed inimicam fortunam experitur, ergo non iuuabit (Nam quo se fortuna eodem fauor hominū inclināt ut testis ē Iustinus) imo mallet uos potius Rhodo potiri q̄ regem.

¶ Si regi in Aegypto.

Regibus Persarum Aegyptios quamuis inuitos

paruisse, habuisseq; ab Atheniēsis auxiliā ad ex-
cutiendum iugū, plurimā authorū loca testantur.
Nā ut scribit Thucydī. libro primo. Gliscēte bel-
lo Peloponnesiaco, Inarus lybius Psammetichi fi-
lius, Lybiorū rex q; sunt Aegypto finitimi, effecit,
ut ad se pleraq; Aegyptus deficeret ab rege
Artaxerxe filio Xerxis cognomento Longimani,
qui anno septimo belli Peloponnesiaci mortuus est
ut refert Thucydī. in quarto, isq; Atheniēsis, ad
belli societate adscitis, causa fuit, ut penē tota
Aegypto potirentur. Mox tamen Inaro cruci
affixo, Atheniensibusq; eiectis, Aegyptus rursus
in potestate regis redacta est. Quamvis Aegyptus
nunq; deinceps tutō possideretur propter Athe-
niensium auxilia. Nam neq; hic noster Artaxer-
xes Darij filius cognomento Menon ex Para-
satyde sorore Longimani natus, frater Cyri, satis
pacatā Aegypto imperavit. Quod Xenophon
libro octavo Cyri pēdiā significare uisus est, mo-
res priscorum Persarum cum his qui tunc sub Ar-
taxerxe erant conferens his uerbis. At nunc etiā
si quis quemadmodum Leomithres uxorem ac
liberos amicorumq; filios obsides apud Aegyptū
liquisset, isq; maximum iusurādum iuratus foret,
essetq; id transgressus, quō uideretur aliquid emo-
lumentum fecisse regi, hij sunt qui maximos honores
præmij loco habent. Item libro I. expeditionis
Cyri, Græci milites qui operam Cyro contra regē
nauarunt, pollicentur uicissim strenuē se regem

adiuturos & in alijs quibuscumque expeditionibus &
in Aegypto expugnanda. Qui sanè loci Xenophontis qui & ipse cum Cyro contra Artaxerxem militauit, documento sunt, tunc Artaxerxes in Aegypto oppugnanda aduersa fortuna usum fuisse. Quāuis Ochus Artaxerxis huius filius Aegyptum non pacatā ab initio cum regno Persarum suscipiens, non multo post pacatissimam reddiderit, anno decimo regni Philippi Macedonū regis ut author est Diodorus Siculus. Hæc ideo paulo altius repetita sunt, ut & regis Persarū nomen nō ignotum sit, quem $\chi\epsilon\rho\alpha\tau\epsilon\varsigma$ $\epsilon\gamma\gamma\upsilon\pi\tau\acute{o}\varsigma$ prægem uocat, & animus Atheniensium in Aegyptios ac res ipsius regis non satis prosperè gestæ appareant.

Artemisia.

Artemisias fœminas celebres duas reperio, Alterā reginam Halicarnassi (quod ē oppidū Cariæ) quæ Xerxi in auxilium ueniēs, adeo acerrime inter primores duces bellum ciebat, ut quemadmodū in Xerxe muliebrē timorē ita in Artemisia uirilem audaciā cerneret, Iustinus libro secundo & prior eo Herodotus libro octauo. Altera hæc nostra est, princeps Cariæ, posterior, Mausoli & soror & coniūx, pietate in uirum & Mausoleo celebris ut Gellius. lib. decimo cap. decimo octauo scribit, quæ uiro in regnū succedēs eo honore duos annos functa mortem obiit, regni Philippi anno decimo, author Diodorus Siculus

Principatus mō sui propugna.

Rhodus insula christianorum ditionis paulo ante nunc Turcis paret, capta anno salutis 1522. Sita est inter Cariā quæ erat Artemisia ac Aegyptum partem imperij persici, propterea meritò hic propugnaculum Persici regni appellatur. Nam belli tumultus, si qui à Caria in Aegyptios exorirentur, priores Rhodij exciperent. Non secus ac nobis Ungari nunc, quos tanto studio hostis petit, & olim Valachi, nostri paulo antè, nunc Turcæ, uestigales, utriq; potuissent regni Polonici propugnaculum appellari, quod Græcè ἐντεῖχος ἢ ὀρεινὸς ὀρεινὸς oratori nominatur.

Ex re autem ciuitatis esse

Subobscurus est locus iste, non enim satis certum est ad utrum potius referendum sit πότερ' ἀντιστοιχῆται ad Artemisiam ne an ad ciuitatem Athenarum. Nam si ad Artemisiam retuleris, hic erit sensus. Quidnam rex factururus sit aliquando, nūc ego non affirmo, illud certum est ex commo nostræ ciuitatis fore si propalam fiat, num uindicatura sit Rhodios Artemisia misso uidelicet auxilio diuitibus, nec ne. Etenim si hoc non ignotum uobis fuerit an uindicatura sit Rhodios Artemisia. Non modo pro Rhodijs quorū libertas iam periclitatur, sed pro uobis etiam ac omnibus Græcis quos itidem appetet, consultandum est. Sin ad ciuitatem Athenarū, is est sensus. Quid rex factururus

facturus sit non dico, illud profecto affirmare-
rim, ex commodo nostra ciuitatis fore, si non ig-
notum fiat, uindictura ne sit an non nostra ciui-
tas Rhodios à Tyramide diuitum. Etenim si uindi-
cet, id est ita statuat ut uindictet, non solum de
Rhodijs sed etiam de nobis ipsis Grecisq; omni-
bus consultandū est. i. Consultando de salute Rho-
diorum, etiam de nostra ac Græcorum omnium,
consiliū habere uidebimur. Tu candide lector ex-
pende utrum commodius sit & accommodatius ad
fensa Demosthenis, aut aliquid tute melius adfer si
potes, sine inuidia,

¶ Non enim neq; publicè neq; priuatim

ἐὺνος καὶ προσένοος publicæ & priuatæ hospita-
li tatis nomina sunt. ob id sæpenumero τὸ δημο-
σίαν καὶ τὸ ἰδίαν uicissim eis adiectum reperiās. De-
most. κατὰ μέδ' ἰς. Εἰ τὰυτ' ἀνδρα γερὴ καὶ σωφρο-
νίᾳ βαρβαροί, οὐκ ἂν οἴεσθε δημοσίαν πάν-
τας ὑμᾶς προσένος αὐτῶν ποιήσασθαι. hic
οὔτε γὰρ προσένος τῶν ἀνδρῶν οὔτε ἰδίαν ξε-
νος. &c. ubi nescio an non τὸ δημοσίαν ante τὸ
προσένος scripserit Demosthenes, cum & ἰδίαν
ξένος mox subiecit, quod exemplaria quædam a-
steriscis annotatis uidentur significare. Nisi, quod
προσένος, cum propriè publicum hospitem signi-
ficet, tali designatione non semper indigeat, quo
sensu & uerbum προσένον accipitur, ἀντὶ τῆς
νοδοχῶς δημοσίου ξένος ὥρμι interpretatur Bu-
deus

deus. Demosth. περὶ τῷ σεφάνῳ. οἱ γὰρ πα-
ρὰ τῷ κλειτάρχῳ καὶ τῷ φιλισίδῳ τότε πρέσ-
βεις, δεινὰ φικνύμενοι, παρὰ σοὶ κατέλυον
ἄισχυν, καὶ σὺ προὔξεναις αὐτῶν. Adeo autem
usitatum erat et sanctum ius hospitalitatis cum Ro-
manis tum Græcis, ut apud Græcos et priuatim ci-
ues cum ciuibus ciuitatibusq; et publice inter se ci-
uitates, iura huiusmodi facietatis contraherent,
quod ius habuisse Clearchum Raphij filium, cum
Chalcedone et Byzantio ciuitatibus xenoph. Ex-
peditionis Cyri lib. 1. scriptum reliquit. Vnde A-
gesilaus libro rerum Græcarum. 1. apud Xenop.
Non te inquit latere o Tharnabaze arbitror ho-
mines in ciuitatibus Græcis consueuisse hospitali-
tatem inter se contrahere. Quodquidne neq; sine muneri-
bus ultro citroq; datis fiebat, quæ ἐν ἰα id est
hospitalia munera uocabantur: boues uidelicet, fa-
rina, oues et uinum, Xenoph. lib. 4 et 5 Rerum
Græca. Quam uero sanctum haberetur ius hos-
pitalitatis, uel illud Xenoph in 7 Rerum Græca-
rum documento est, ubi factum Phliasiorum lau-
dans sic inquit. Nec minus egregium id quod Phli-
asij egere, uiuum enim in potestatem reductum,
hospitem Pellenensem, quamuis summa rerum pre-
merentur inopia, absq; precio dimisere. Nonne i-
gitur merito hij qui talia gessere generosi ac for-
tes appellandi sunt? hæc ille. Quin et δ' ἰα ἐξέ-
νοπ id est hospitalem uocauerunt, authore Xeno-
phon. in lib. 3. Exped. Cyri. Ad quod et noster po-
stet

eta alludens sic cecinit.

Iuppiter hospitibus nam te dare iura loquuntur

Hunc letum Tyrijsq; diem Troiaq; profectis

Esse uelis nostrosq; huius meminisse minores.

Non abs re itaq; noster orator (quod ius hospitalitatis adeo sanctum fuisset apud Græcos) pernegat, aliquid sibi intercessisse hospitij cū Rhodijs, ne non tam ipsam ueritatem suadendo auxilia, quam gratiam spectare, ac ius hospitalitatis tueri uideatur.

Quandoquidem de ijs quæ Rhodij.

Miro hic artificio Demosthenes iisdem in quibus accusat, ac (ut ita dicam) incurSAT Rhodios, beneuolentiam ipsis conciliat. Est enim id natura cōparatum, ut malis alienis, quamuis hostes sint, faciat, ad misericordiam commoueamur. Quod cum apud plerosq; omnes, tum maxime apud Athenienses, qui ad misericordiā semper proniores, et ad bñ merendū de alijs, habiti sunt, facile fit. Accerbior igitur est orator in Rhodios, cū de aduersis ipsorum rebus gratulatur, ut uel illa acribitate orationis qua de malis Rhodiorum gratulatur, & Athenienses solita misericordiæ admo-
neat, & ipse suspicione careat, uel gratiæ, uel certe corruptelæ.

¶ Ne ea quæ nostra erant recuperaremus.

G

Quenama

Quam ea sint quæ scribit Demosthenes recuperata esse Atheniensibus, magis cōiecturis q̄ certis aliquibus argumentis consequimur, quandoquidem nihil nominatim de ea re (quod sciam) traditum est, nec ab ipso Demosthenæ nec ab alijs. Puto tamen pristinum Reipub. statum, Cononis opera Atheniensibus restitutum, hoc loco significari. Nam eodem ferè anno uigesimo octauo belli Peloponnesiaci, quo Athenienses, potitis ciuitate Lacedæmonijs, ac 30. tyrannis impositis, dirutisq; muris ut lib. ij. rerum Græcarum testis Xenoph. & Repub. exciderunt, & rursus paulopost Cononis quidem opera, sed Pharnabaxi regis præfecti pecunia muris reffectis, pristinum Reipub. statum recuperarunt, Rhodij quoq; barbaros ac seruos id est Cares & Persas fraude suorum optimatum suscepisse ac libertatem amisisse uidentur, ex illo loco Xenoph. lib. 4. rerum Græcarum, ubi sic dicit his ita gestis, Rhodij, qui à populo eiekti erāt, Lacedæmonem uenerunt, ostenderuntq; haud tutum Lacedæmonijs esse, si negligerent ut Athenienses Rhodum subigerent, in tantamq; potentiam eua-derent. &c.

¶ Rebus enim prosperis.

Verè hoc Demosthenes, & tenendum semper memoria, præsertim istis diuitibus, qui se putant pbeatos. Nam fortuna quos nimium fouet stultos facit, unde & Cicero in libello de amicitia. Non solum (inquit) ipsa fortuna cæca est, sed eos etiam plerumq;

plerumq; efficit cecos quos complexa est, neq;
 quicq̃ insipiente fortunato intollerabilius fieri po-
 test. In eandem quoq; sententiam dixit Cato au-
 thore Gell lib. 7. cap. 3. Aduersæ res se domant &
 docent quid facto opus sit, secundæ res letitia trās-
 uorsum trudere solent à rectè consulendo atq; in-
 telligendo. Quare & Demosthenes. i. Philipica
 scribit, Philippum μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πε-
 ραγμένων, quod rebus prosperis insoleseat ac
 ferè, ut ebrij solent, desipiat. Nec iniuria id quidē,
 τὸ γὰρ εἶναι περὶ αὐτὸν περὶ τῆς ἀξίας, ἀφορμὴ
 τῆς κακῆς φρονέειν τοῖς ἀνοήτοις γινέσθαι. Igi-
 tur quod Rhodij in eam calamitatem inciderint,
 magno id emolumento ipsis erit, ut nimirum, cum
 eos fortuna adeo obcecavit ut ἀνοήτοισι essent,
 aliquando, tandem malo accepto, sapere incipi-
 ant.

¶ Et præteritarum iniuriarum obliuiscamini.

Iniurias præteritas intellige, quibus Athenien-
 ses à Chijs Byzantijs ac potissimum Rhodijs in
 bello sociali affecti erant, quarum ut facilius oblī-
 uiscerētur, mollit factum Rhodiorum duobus mo-
 dis. Primo remouendo culpam à populo Rho-
 diorum in eos, quorum fraude decepti bel-
 lum Atheniensibus fecerunt, ut id bellum non
 itam consilio ac uoluntate sua suscepisse q̃ alio-
 rum fraude decepti admisisse uiderentur. Deinde

¶ G ij ipsorum

ipforummet Atheniensium exemplo, qui & ipsi
suorum fraude sæpenumero decepti, errarunt, nec
tamen ob eam ipsam rem se dignos supplicio depu-
tauerunt. Sæpenumero autem Athenienses multa
temerè admisisse propter fraudes cõsiliariorum,
uel hoc documento esse potest, quòd eorum δυσ-
βουλία ac inconsulta temeritas, etiam in prouer-
bium abierit.

¶ Iam verò & illud con-
siderate.

Tres rerumpub. formas scribit esse Aristoteles
tertio Politicorum, & τὰς ὀρθὰς id est rectas
appellat. Βασιλείαν siue μοναρχίαν, τὴν πρὸς
τὸ κοινὸν ἀποβλέπουσαν συμφέρον. id est quæ
utilitatem communem respiciens ab uno governa-
tur. Quæ uerò paucorum, plurium tamen quàm
unius dominatu regitur ἀριστοκρατία nominat.
Tertia est quando multitudo ad communem utili-
tatem gubernat, quæ communi nomine uocatur
πολιτεία. Econtrario totidem ponit transgres-
siones seu labes. & παραβάσεις uocat, in quas
rectæ Respub. degenerarēt, ueluti regia governa-
tio in Tyranidem, quæ ad proprium unius com-
modum intendit, Aristocratia in Oligarchiam, Res-
publica in δημοκρατίαν, quarum quidem hæc
ad egenorum illa uerò ad opulentorum commo-
dum gubernatur. Cum igitur magis propria li-
bertas sit Reipublicæ seu Democratie quòd om-
nes in ea æquabili iure utantur, quàm Oligarchie

seu Aristocratiae cuius dominatus penes paucos
est, putat Demosthenes commodius multo bellum
Atheniensibus fore cum his qui in Democratia ui
uunt, quam pacem cum illis qui Oligarchia guber
nantur. Atheniensium autem Rempub. nunc
πολιτεία Demosthenes nunc δημοκρατία no
minat, aut quod non admodum curet discrimen
τῆς πολιτείας ἢ τῆς δημοκρατίας, aut quod
Atheniensium Respub. Democratiae similior quàm
Reipub. fuerat, quo quidē nomine & Xenophō,
libro de Republica Atheniensium, eos perstrin
git.

¶ Fortunati namq; hominis est.

Sententias quas Græci γνώμαι & uocant, Latini
Rhetores lumina orationis, & Cicero laudat
& Fabius, sed ita, si adhibetur loco & rarius.
Quemadmodum enim clauus purpure, loco inser
tus, adfert lumen, & uestis rarioribus notis inter
textis, ita & hæc lumina uelut oculi quidam elo
quentiæ, non per totum orationis corpus spargi
debent. Neq; putes sententias ex authoribus con
quisitas (quod nostro seculo frequens est) ab Rhe
toribus laudari, hoc enim puerile est et putidum,
sed quæ ex re nata ultro se offerentes orationi lu
men addunt, ea Rhetoribus probantur. Hæc igitur
Demosthenis nostri sententia reffertur ad p
sonam, simplex est cum ratione subiecta, præclara,
& uera. Nam quod signum inhumanitatis certius

est, quàm misero calamitatem exprobrare? cōtrā
 quæ clarior humanitatis nota esse potest, q̃ aduer-
 sis miserorum rebus affici? Etenim apud omnes
 mortales exitus rerum incerti sunt. Quemadmo-
 dum et Pitacus sensit, percontantibus enim quid=
 nam esset obscurum, futurorum euentus respondit
 Cuius sanè rei adfert Demosthenes rationem *πε-
 ρὶ τῶ σιφάνου* his uerbis *τὸ μὲν γὰρ πέρας ὡς
 ἂν ὁ δαίμων βδληθῇ πάντων γίγνεται*. id est
 Nam finis rerum omnium ut fortunæ libuit impo-
 nitur. Simile huic et illud est *περὶ τῶ σιφάνου*
*ἐγὼ δὲ (inquit) ὅλως μὲν ὅσις ἀνθρώπων τύ-
 χην προφέρει, πάντεσσις ἀνόντορ ἢ γῶμαι. ἢ
 γὰρ ὁ τὰ βέλτισα πράττει νομίζω ἢ ἄξι-
 σκῃ ἔχειρ ὁ ἰομενος. οὐκ οἶδε μὲν εἰ μενεῖ τοι αὐτῇ
 μέχει τῆς ἐωπράς, πῶς χρεὶ περὶ ταύτης λέ-
 γειρ ἢ ὡς οὐκ οἶδε μὲν. ἑτέρω. Id. est. Quicumq̃
 homo cum sit homini fortunam exprobrat, hunc
 ego omnino stultum puto. Nam cum is, qui opti-
 mostatus se putat et prosperam habere fortunā,
 nihil explorati habeat, an talis usq̃ ad uesteram
 mansura sit, quomodo de ea loqui aut alteri ex-
 probrare potest? Vnde et Pitacus Infelicitatē
 (inquit) nemini improperaueris.*

¶ Quod si quando rex ciuitatē hanc superauit

Athene nunq̃ (quod sciam) superate sunt, neq̃ à
 Dario, neq̃ ab eius filio Artaxerxe cognomento

Mnemo=

40
Mnemone. Nisi fortè illam Athenarum cladè in-
telligamus quæ sub Xerxe & Mardonio eius præ-
fecto contigit ut scribit Herodotus lib. 8. & 9.
quod Demosthenem sensisse ut ne credam, facit tē-
poris ratio, quæ ex illis uerbis quæ mox subiicit
colligitur. Atq; ne hoc quidem ipsi profuit. &c.
Quod igitur dicit Demosthenes Athenas à rege
superatas, illud fortasse sentire uidetur, quod La-
cedæmonij fecerunt, quando ciuitate Atheniensium
potiti, & triginta Tyrannos ei imposuerunt,
& Rempub. Oligarchia commutauerunt, ut ij. li-
bro Rerum Græcarum tradit Xenoph. & Iusti-
nus in v. Verum quia Lacedæmonij, regis pecu-
nia in expugnandis Athenis usi sunt. (Cyrus enim
omnia quæ in usum belli necessaria essent, abundè
pollicitus est, ita sibi à patre inuictum esse dicens,
Ostendens insuper & quingēta talēta à se in pro-
uinciam allata esse, deficientibus tamen illis, pro-
prias quoq; quas pater sibi dederat pecunias, in
belli sumptus erogaturum promisit) Demosthe-
nes neq; hoc Lacedæmonijs planè tribuit, ne inui-
diam faceret, Lacedæmonios honestando hac ipsa
re, cum quibus, æmulatio Atheniensibus semper
fuit: neq; uirtuti regis ne terreret, tantum poten-
tiæ ipsi tribuēs: sed fraudi regis corruptelisq;, qui-
bus, sceleratissimos Græcorum ac proditores ipso-
rum, corruerat. Atq; ita per Lacedæmonios, qui-
bus præbuit stipendiū, Athenas superauit, uel nul-
lo sanè alio modo superauit. Nam quemadma-

dum Philippus ita & Persarum rex Græcos inter se committens & corrumpens auro, imperij sui fines proferebat. Proinde & Agesilaus Lacedæmoniorum rex cum solueret ex Asia, decem milibus sagittariorum (numisma Persicum intellexit signatum sagittæ imagine) Asia se per regem expelli dicebat. Tantum enim pecuniarum Athenas Thebasq; missum, & principibus datum, populos eos aduersus Spartam concitauit. Ita propter seditiones (ut præclare scripsit Thucydides lib. iij.) Omne facinoris genus in Græcia extitit. Et simplicitas quæ precipue generositatis est particeps, cum derisu exterminabatur, mutuoq; consilia cū perfidia intercipere, res excellens existimabatur.

¶ Aduersus Clearchum.

Clearchus Lacedæmonius Ramphij filius erat ut scribit Xenophon libro Rerum Græcarum: cui Lacedæmonij Scytala mista iusserunt, ut omnia, Cyro minori fratri Artaxerxis regis Persarum, quæ ad bellum usui forent, subministraret: auctor Plutarchus in uita Artaxerxis. Hanc Cyri expeditionem Xenoph. libris septem complexus est, & facit mentionem in principio tertij libri Rerum Græcarum.

¶ Sunt deniq; quidā apud nos.

Vlpianus, hunc locum interpretādo, sic scribit.
ὅτι δοκεῖ βουλέσθαι σημαίμεν τὰς συνθηκὰς ἃς ἐποίησαντο πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἕλληνες ἅπαντες, μὴ δὲ ἐπιφέρειν ὅπλα, ἅπαντες

Ἡ εἰρήνη ἀγαθή. id est. Quod uideatur uelle
 significare, ea fœdera quæ inter se Græci cōmuni-
 ter fecerunt ut nemo arma inferret, sed omnes
 pace ac quiete uterentur. Vt sit eiusmodi Antithe-
 sis. At iniuste agere uidebimur & contra fœdera,
 si, ut tu suades, feremus Rhodijs auxilia. Soluit
 obiectionem, illud iniustius esse existimans, Græ-
 corum salutem ac libertatem non defendere, præ-
 textu fœderū, præsertim cū ōnes eo sunt animo: ut
 obliiti fœderum, priores faciant iniuriam, quod
 Byzantiorum, Mausoli, ac Artemisæ, iniustis fa-
 ctis ostendit. Hunc autem locum orator, insectati-
 one oratorum, qui, hanc religionem fœderum ue-
 luti murū nacti, ne Rhodijs ferantur auxilia per-
 suadere Atheniensibus conati sunt, clariorem illu-
 strioremq; reddidit ut detineret auditorem. Nam
 φῦσι πάντων ἀνθρώποις ὑπάρχει τῶν λοιδο-
 ριῶν καὶ τῶν κατηγοριῶν ἀκούειν ὑδνεῖν. Id est
 Cunctis hominibus hoc inest à natura ut libenter
 audiant conuicia & accusationes. Fortasse autem
 hæc fœdera Vlpianus sensisse uidetur quæ Atheni-
 enses ac Lacedæmonij & socij eorum ultro citro-
 q; fecerunt: anno decimo belli Peloponnesiaci, in
 annos quinquaginta, quibus tamen post decem an-
 nos ruptis, rursus in apertū iuere bellum. Ver-
 ba fœderum hæc fuerunt. Ne liceat arma inferre
 detrimenti causa neq; Lacedæmonijs, neq; Athe-
 niensibus eorumue socijs, ulla uel arte uel machi-
 natione. Si quid inter eos cōtrouersie existat, iure

agant & iureiurando de quibuscunq; conuentum
ē: quæ qdē fœdera, nō solū publico iusiurādo, sed et
domestico, quod apud utranq; ciuitatē maximū est,
fuerant confirmata. Thucydi. li. 5. belli Pellopo.

¶ Quod absurdum sit.

Sic Cicero. 2. act. in Verrem. Nihil (inquit)
est quod minus ferendum sit, quā rationem ab
altero uitæ reposcere cum, qui non possit suæ red-
dere. Legem enim sibi ipsi indicunt innocentie uir-
tutūq; omnium (inquit idem 8. act.) qui ab altero
rationem uitæ reposcunt. Nam qui sibi hoc sum-
psit ut corrigat mores aliorum ac peccata repre-
hendat, quis huic ignoscat, si qua in re ipse ab reli-
gione officij declinarit? unde rectē illud à Præto-
ribus editum est, ut quod quisq; iuris in alium sta-
tuerit ipse eodem iure utatur. Et præclare Diui
Seuerus & Antonius sæpius rescripserunt. Li-
cet (inquiunt) legibus soluti simus, attamen legi-
bus uiuimus. Nihil enim tam proprium imperij est
(dicebat Alexander) quā legibus uiuere.

¶ Quamobrem Byzanti.

Byzanti à Byzanto rege nomen habet author
Diodorus li. 5. de fabulosis, antiquorum gestis, Ly-
gos antea dictum. Id primo in angustissimo Euri-
po posuere Lacedemonij Pausania duce, quod
uariante deinde fortuna, dum incerti iuris possessio
adhuc esset, Atheniensibus Spartanisq; id sibi cer-
tatim uendicantibus, tandem libertatem sibi asse-
rere, & libere conditionis esse cœpit. Hanc postea

ea, Seuerus Imperator funditus euerſam in formā
uici redegit, Cōſtantiuſ, deinde magnuſ ampliore
moenium circuitu conſtructam ex ſuo nomine Con
ſtantinopolim appellauit. Nunc Turcæ paret, à
Mahomete ſupra nonageſimum annuſ capta.

¶ Vt ne Chalcedonem,

Chalcedon ciuitas Boſphori libera in Aſia ut
Byzantium in Europa. Diſtat à Nicomedia Bithy
niæ ſtadijs ſeptuaginta duobuſ. Proceratiſ dicta
antea, author eſt Plinius. Ea, cū pendiſſet tribu
tuſ Athenienſibuſ teſte Xenophonte libro 1. Re
rum Græcaruſ, à Byzantijs occupata eſt, nullo
iure ut Demotheſenes ait, ut & Sylembria, ciui
tas Thraciæ Plinio li. 4. cap. 11. latitudine ducen
toruſ peduſ continenti annexa, ſubacta autem
Sylembria fuit Athenienſibuſ, Alcibiadiſ uirtute
Xenoph. libro .1. Rerum Græcaruſ teſtiſ. Dicta
eſt quaſi Selyoſ oppidū. Nā lingua Thracia Bria
ciuitas appellatur, ueluti & membria quaſi Me
napoliſ id eſt Menæ ciuitaſ, Strabo in ſeptimo.
Legitur uariè apud authoreſ probatoſ. Xenoph
lib. 1. Rerum Græc. σκλυβρία uocat. Strabo
in ſeptimo σκλυμβρία, Demo. hic σκλημβρία

¶ Ordiniſ deſertoreſ quem tu endum dedit Imperator.

Diſciplinæ militariſ ratio maxiā apud græcoſ ha
bebatur ac potiſſimuſ Spartanos, apud quos
(Plutarcho in uita Ageſilai teſte) deſertoribuſ hæ
pœnæ legibuſ poſitiſ inſliguntur. Non ſoluſ ma
giſtr

gistratu omni repellunt, sed et uxorem nec dare
cuiquā horū nec ipsis ducere licet. Obuios quisq;
cum uult cedere potest. Ipsi squallidi abiectiq; cir-
cumeunt ista sustinentes. Pallia consuta, colore tin-
cta ferunt, Barbam radunt partim, partim nutri-
unt. Quare Xenoph. li. 3. Rerū Græcarum. Der-
cylidem Lacedæmonium a Pharnabazo uulnera-
tum fuisse scribit, cum scutum imperite gestaret,
quod ignominie (inquit) apud Lacedæmonios da-
tur, apud quos militaris disciplina neglecta seue-
rius puniri solet. Propterea & Clearchus Lacedæ-
monius dicere solebat ὡς δ' εἰ τοῦ στρατιώ-
της φοβεῖσθαι μᾶλλον τοῦ ἄρχοντα ἢ τοῦ
πολεμίου hoc est Imperatorem hoste ipso
formidolosiore esse oportere Xenophon. lib.
ij. expedi. Cyri. Hæc de Spartanorum militari di-
sciplina. At uerò apud Athenienses, is quoq; qui mi-
litare subterfugiat ut timidus & desertor foro
excluebatur, neq; coronari mittebatur neq;
templa publicè intrare. Quo nomine & Demo-
sthenes ab Aeschine his uerbis notatus est. Quò in
loco meminisse (inquit) dignum est optimorum ui-
rorum, quos iste, non confectis sacris, in manifestū
periculum à se missos, ausus est postea publico fu-
nere laudare, ac pulpitum ascendere, fugacibus il-
lis & fugitiuis pedibus, cum quibus aciem ipsam
deferuit in qua illi ceciderunt, quorum uirutem
commendabat. Quò dum ei probrose obijcere-
tur à plerisq;, solebat illo notissimo uersu illudere

Ἀνὴρ ὁ φεύγων καὶ πάλιν μαχίσεται.

Iure igitur optimo laudat Demosthenes Athenienses quod desertores aciei ignominia afficiant, foro eos ac templis excludendo ac communione Reipub. Hoc est quemadmodum scripsit Thucid. in 5 Ne gerendi magistratus, neue mercandi, uendendi, dandiue aliquid, ius haberent. Et merito ἡ μὲρ γὰρ ἐν ταξία (ut Xenophon libro tertio Cyri expeditioni scribit) σὼζειν δοκεῖ, ἡ δὲ ἀταξία πολλοὺς ἥδη ἀπολώλεκεν. Hoc est ordinis et nim constantia rebus salutem, perniciem adfert perturbatio. Sed hoc idē in republica gubernāda pacis tēpore non seruari, improbat uehementer, nec iniuria, nam ut frustra sunt foris arma nisi fuerit consilium domi, ita econtrario militaris disciplina in bello ac uirtus martia languescit. si leges in pace, ac Reipub. tranquillitas, legum comes, domi frigent. Hæ duæ res coniunctæ sunt, Reipub. et rei militaris disciplina, quibus creuit Rhomanum imperium. Vt Iustinianus Imperator his uerbis attestatur. Summa Reipub. initio de stirpe duarum rerum, armorum scilicet atq; legum, ueniēs, uimq; suam exinde muniens, scælix Rhomanorum genus omnibus anteponi nationibus omnibusq; gentibus dominari, tam præteritis effecit temporibus, quàm (Deo propitio) in æternam efficiet. Istorum etenim alterum alterius auxilio semper eguit, et tam militaris res legibus in tuto collocata est, quàm ipse leges armorum, præsidio seruatae sunt.

sunt. Hec ille. Ac utinam equitibus Polonis id etiā
 si mentem ueniat, ut qua felicità ac uirtute o-
 mnia bella periculosa parua manu confecerunt, e-
 alem auctoritate & prudentia, nunc statum Re-
 ipub. tuerentur. Nam profecto sic & fortuna-
 tiore Repub. uteremur, et hostes minus formido-
 losos haberemus. Alioqui frustra foris tanto cum
 studio hostem externum petemus, si factio, acer-
 rima Rerumpubli. pestis, domi grassabitur

¶ Nunc autē eos quidē sociorū
 Solebāt bella dirimi ac fœdera confici apud Græ-
 cos, ut & nunc apud nos, cum illa adiunctione,
 ut illi cum quibus fœdus feriretur, iisdē & ami-
 ci essent & hostes. Xenoph. libro quinto rerum
 Græc. οἱ δ' ἑλθοῦτες πρὸς ἑαυτοὺς ἀποκρίσεις
 συνθήκας ἐποιήσαντο τὸν αὐτὸν μὲν ἐχθρὸν καὶ
 φίλον λακεδαιμονίῳ νομίζου id est qui (Olyn-
 thij scilicet) cum Spartam liberis uenissent mada-
 tis, bellum his conditionibus diremptū est ut eos-
 dem hostes & amicos quos & Lacedæmonij habe-
 rēt, Itaq; orator comendat Athenienses, quod
 socios belli, qui, ut iisdem & hostes essent & ami-
 ci, sacramento se obstrinxerunt, beniuolen-
 tissimorum loco hebeāt: quod uerò improbos rei-
 publicæ gubernatores, qui ex professō & palam
 reipublicæ hostes sunt, fidelissimos arbitrentur,
 id improbat uituperatq;

¶ At enim non de quo quis
 Simile huic est illud ex. x. olynthiaca τὸ ἐπιτί-
 μαι

44
μὰρ βῆσιν καὶ πάντες ἐσὶν, τὸ δ' ὕπερ τῶν
παρόντων ὅ,τι δεῖ πράττειν ἀποφάνεσθαι,
τὸ δ' ἐστὶ συμβούλῃς. id est Omnia uituperare fa-
cile est, at uidere quid de rebus praesentibus agere
oporteat, id est consultoris

¶ Si quæ Statueritis, vtili quo.
Recte hoc Demosthenes. Etenim ἅπας λόγος
(Inquit ipse ij. Olynth.) ἅρ' ἀπὸ τὰ πράγματα
μάταιον τι φαίνεται καὶ κενόν. id est Omnis ser-
mo si facta absint, uanum quiddam est ac leue

¶ Ego igitur vestri muneris
Exitus orationis præclarus est ac potens tacita
obiurgatio. Etenim quando Atheniensibus, egre-
gia maiorum facinora proponit ob oculos, ueluti
quibusdam stimulis eos ad imitandum excitat. Cum
uerò admonet ne tantum modo, & laudibus ma-
iorū delectentur, & contemplantur trophæa, sed
etiam ipsorum uirtutes imitentur, arguit socordia
Atheniensium ac degeneres animos, qui laudibus,
uirtute, & trophæis suorum maiorū contenti, ima-
gines & parentum & suas, ignauia dedecorant.
Qui locus ualde nobilitati animaduertendus est, ne
forte ἐὺ γενέσῃ, id est nobilitate parentum inflati,
ἐξ ὅχου. i. claritatē rerū gestarū uirtutumq; splē-
dore, quæ nobilitatis à maioribus relictæ orna-
menta sunt, cōtemnāt. Neq; enī uerē nobiles cēsēdi
sunt, nisi q maiorū suorum imagines uel uirtute bel-
lica, uel literarū splēdore, uel Reipub. administran-
de prudentia illustrārint.

BIBLIOTE. UNIV.

JAGIELLONICAR

Kalendar
Pawłowicze 1809.

Kalendar Krasnowski na rok 1809

